

Welens

EDUCATIONAL
PRACTICES THROUGH
A GENDER LENS

ΔΕΣΜΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

**Φεμινισμός, Διατομεακή προσέγγιση,
εκμετάλλευση βάσει φύλου**

Συνεργατικό έγγραφο

Co-funded by
the European Union

Project number 2023-1-FR01-KA220-ADU-000165625

ΔΕΣΜΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

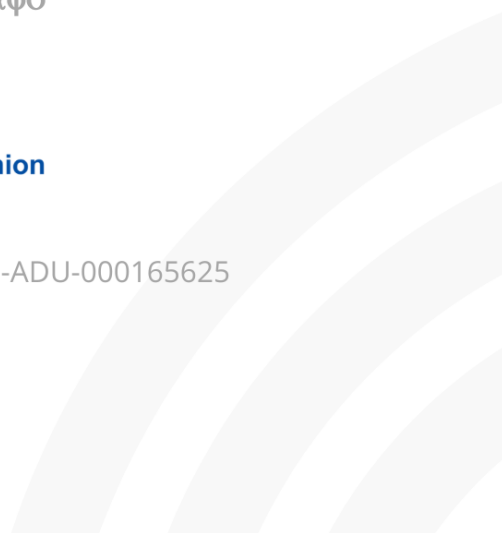
**Φεμινισμός, Διατομεακή
προσέγγιση, εκμετάλλευση
βάσει φύλου**

Συνεργατικό έγγραφο

Co-funded by
the European Union

Project number 2023-1-FR01-KA220-ADU-000165625

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
2. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	12
2.1. Προσέγγιση.....	12
2.2 Έμφυλη Βία και Εμπορία παγκοσμίως: Κατάσταση	14
2.2.1 Εσθονία	16
2.2.2 Γαλλία.....	17
2.2.3. Το πλαίσιο της Γουιάνα	18
2.2.4 Το πλαίσιο στην Ιταλία	19
2.2.5 Ελλάδα.....	20
2.3. Νομικό πλαίσιο πολιτικής για την Έμφυλη Βία.....	20
2.3.1 Ηνωμένα Έθνη.....	20
2.3.2 Ευρωπαϊκή Ένωση	22
2.3.3 Κοινότητα της Καραϊβικής (CARICOM)	24
3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.....	26
3.1. Τι εννοούμε με τον όρο έμφυλη βία και σεξουαλική εκμετάλλευση;	26
3.1.1 Σεξουαλική εκμετάλλευση, μια μορφή σεξουαλικής βίας.....	27
3.2. Τι σχέση έχει η διατομεακότητα με την έμφυλη βία;.....	29
3.3. Ποια είναι τα βασικά αίτια της έμφυλης βίας;	31
3.4 Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ και την ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ;.....	32
3.5. Ποιες είναι οι επιπτώσεις της έμφυλης βίας;	35
3.6. Πως μπορεί να γίνει αποδόμηση της έμφυλης βίας;	37
4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ	39
4.1. Ο ρόλος των εκπαιδευτών- μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πρόληψη της έμφυλης βίας.....	39
4.2 Επίπεδα παρέμβασης	41
4.2.1 Πρωτογενής πρόληψη.....	41
4.2.2 Δευτερογενής πρόληψη	42
4.2.3 Τριτογενής πρόληψη ή απόκριση.....	42
4.2.4 Αποκατάσταση	43
4.3. Μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη της έμφυλης βίας.....	44
4.4. Πρέπει/ Δεν πρέπει	46
4.5 Εργαλεία για Εκπαιδευτές.....	49
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	60

Ενώ η ορολογία που χρησιμοποιείται στην αγγλική, ισπανική, εσθονική, ρωσική, και γαλλική έκδοση του παρόντος εγχειριδίου αναφέρεται στην πορνεία ως στερούμενη αυτενέργειας και επιβλαβή σε κάθε της μορφή, το εγχειρίδιο στην ιταλική και ελληνική του έκδοση έχει αναπτυχθεί αναγνωρίζοντας τη δημόσια συζήτηση γύρω από την πορνεία, τη σεξεργασία, και τη σεξουαλική εκμετάλλευση, η οποία αντανακλά τόσο την επίσημη θέση του οργανισμού **CESIE ETS**, όσο και το νομικό πλαίσιο της Ελλάδας καθώς και τις απόψεις των ερευνητριών του **Κέντρου Μελετών Ασφάλειας**.

Συγκεκριμένα, στην ιταλική και την ελληνική έκδοση του εγχειριδίου χρησιμοποιείται ο όρος «σεξουαλική εκμετάλλευση στην πορνεία», ο οποίος αναφέρεται σε μια μορφή σεξουαλικής βίας που περιλαμβάνει την εκμετάλλευση του σώματος ενός ατόμου με σεξουαλικό τρόπο από κάποιο άλλο άτομο - είτε με χρηματικό είτε με άλλο όφελος - και είναι μη συναινετική και επιβλαβής.

Η **CESIE ETS** και οι ερευνήτριες του **KEMEA** αναγνωρίζουν τη σημασία του διαχωρισμού μεταξύ αυτού του φαινομένου και της σεξεργασίας η οποία αφορά τη συναινετική παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών μεταξύ ενηλίκων. Η σεξεργασία έχει πολλές μορφές και διαφέρει μεταξύ χωρών. Λαμβάνει χώρα είτε για χρήματα, αγαθά, ή άλλη ανταμοιβή, αναγνωρίζοντας την αυτενέργεια των σεξεργατριών.

Ως εκ τούτου, ο όρος «πορνεία», αν και ισχύει στο νομικό πλαίσιο, δεν θα χρησιμοποιείται εδώ, καθώς αποτελεί ένα γενικό όρο που δεν λαμβάνει υπόψη τις παραπάνω συνιστώσες

1. Γλωσσάριο

Ηλικία συγκατάθεσης: Η νόμιμη ηλικία συγκατάθεσης στο σεξ. Κάτω από αυτήν την ηλικία, η σεξουαλική δραστηριότητα θεωρείται έγκλημα. Διαφέρει ανάλογα με την περιοχή.

Συγκατάθεση: Μια θεμελιώδης αρχή στις σεξουαλικές σχέσεις, η οποία τονίζει ότι όλα τα μέρη πρέπει να συμφωνούν ελεύθερα και εκούσια για να συμμετέχουν στη σεξουαλική δραστηριότητα. Η θετική συγκατάθεση είναι η γνώση, η εθελοντική και αμοιβαία απόφαση μεταξύ όλων των συμμετεχόντων για συμμετοχή σε σεξουαλική δραστηριότητα.

Πελάτες ή αγοραστές σεξουαλικών υπηρεσιών: Τα πρόσωπα που πληρώνουν για σεξουαλικές υπηρεσίες, τροφοδοτώντας τη ζήτηση για εκμετάλλευση της εκπόρνευσης.

Βία στον κυβερνοχώρο: Κακοποίηση μέσω ψηφιακών πλατφόρμων, συμπεριλαμβανομένης της παρενόχλησης, κοινής χρήσης περιεχομένου χωρίς συγκατάθεση, παραβίασης ασφαλείας και ελέγχου διαδικτυακών ή προσωπικών λογαριασμών.

Εμπορία κυβερνοσεξ: Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο περιλαμβάνει εξαναγκαστικές σεξουαλικές πράξεις σε ζωντανή μετάδοση, συνήθως μέσω κάμερας ιστού, την εκμετάλλευση των θυμάτων μέσω συσκευών συνδεδεμένων στο διαδίκτυο.

Φεμινισμός: Αφορά την ισότητα όλων των φύλων όσον αφορά δικαιώματα και ευκαιρίες. Αφορά τον σεβασμό προς τις διαφορετικές εμπειρίες των γυναικών, τις ταυτότητες και τις δυνατότητες τους και προσπαθεί να ενδυναμώσει όλες τις γυναίκες ώστε να συνειδητοποιήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους. Αφορά την επίτευξη ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των φύλων και την εξασφάλιση των ίδιων ευκαιριών για όλα τα φύλα ισότητα και δίκαια (IWDA, 2023).

Έμφυλη βία (GBV): Οποιαδήποτε μορφή βλάβης που διαπράττεται ενάντια σε ένα πρόσωπο ή ομάδα ανθρώπων λόγω του πραγματικού ή του αντιληπτού φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού και/ή της ταυτότητας φύλου.

Ισότητα των φύλων: Η κατάσταση στην οποία η πρόσβαση σε δικαιώματα ή ευκαιρίες δεν επηρεάζεται από το φύλο.

Έκθεση: Μια διαδικασία χειραγώγησης όπου οι μαστροποί χτίζουν μια σχέση εμπιστοσύνης και ψεύτικο ειδύλλιο για να δελεάσουν συχνά νέους ανθρώπους στην εκπόρνευση και την εκμετάλλευση.

Ηλικία συγκατάθεσης: Η νόμιμη ηλικία συγκατάθεσης στο σεξ. Κάτω από αυτήν την ηλικία, η σεξουαλική δραστηριότητα θεωρείται έγκλημα. Διαφέρει ανάλογα με την περιοχή.

Συγκατάθεση - Υγιείς σχέσεις: Περιλαμβάνουν την ειλικρίνεια, την εμπιστοσύνη, τον σεβασμό και την ανοιχτή επικοινωνία μεταξύ συντρόφων και απαιτούν προσπάθεια και συμβιβασμούς και από τα δυο πρόσωπα. Δεν υπάρχει ανισορροπία ισχύος. Οι σύντροφοι σέβονται την ανεξαρτησία του άλλου, μπορούν να πάρουν τις δικές τους αποφάσεις χωρίς φόβο εκδίκησης ή αντιποίνων και μοιράζονται τις αποφάσεις αυτές.

Εμπορία ανθρώπων: Παράνομη διακίνηση ανθρώπων εκτός συνόρων, με αποφυγή των ελέγχων των τελωνείων συχνά για σκοπούς όπως η μη εξουσιοδοτημένη μετανάστευση ή διακίνηση.

Διατομικότητα: Ένα κοινωνιολογικό πλαίσιο που εξετάζει πως οι διάφορες πτυχές της ταυτότητας ενός ατόμου - όπως η φυλή, το φύλο, η τάξη, η σεξουαλικότητα και η ικανότητα - διασταυρώνονται και αλληλεπιδρούν για να δημιουργήσουν μοναδικές εμπειρίες διάκρισης και προνομίων. Ο όρος επινοήθηκε από τον Kimberlé Crenshaw το 1989 για να τονίσει τις πολυπλοκότητες των κοινωνικών ταυτοτήτων και τους τρόπους με τους οποίους επικαλύπτονται, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της συστηματικής καταπίεσης (AAUP, 2018).

Αντικειμενικοποίηση: Η μέθοδος αντιμετώπισης ενός ατόμου ως αντικειμένου αντί ως ατόμου με συναισθήματα, σκέψεις και δικαιώματα. Αυτό συχνά περιλαμβάνει τη μείωση ενός ατόμου σχετικά με την εξωτερική του εμφάνιση ή ορισμένα χαρακτηριστικά παραβλέποντας την ελεύθερη βούληση του.

Εκμετάλλευση: Η πρόσληψη ατόμων για επίδοση στην πορνεία μέσω εκμετάλλευσης των επιθυμιών, των προκαταλήψεων ή των αδυναμιών τους για προσωπικό όφελος.

Πατριαρχία: Αναφέρεται στη μεγαλύτερη συνολική ισχύ που έχουν οι άνδρες έναντι των γυναικών και των άλλων φύλων- κοινωνική, πολιτική, οικονομική- καθώς και στις ιεραρχίες μεταξύ μεμονωμένων ανδρών και ομάδων ανδρών, συμπεριλαμβανομένων των διεμφυλικών ανδρών.

Μαστροπεία/πρώθηση: Η διευκόλυνση ή η παροχή μιας ιερόδουλης στην οργάνωση μιας σεξουαλικής πράξης με έναν πελάτη και η είσπραξη, άμεσα ή έμμεσα, των εισοδημάτων της ιερόδουλης.

Κουλτούρα του βιασμού: Το κοινωνικό περιβάλλον όπου ο βιασμός θεωρείται φυσιολογικό φαινόμενο και υποβαθμίζεται, όπου διαιωνίζεται η σεξουαλική βία και εμποδίζεται η πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη και την υποστήριξη.

Εκ νέου θυματοποίηση: Αναφέρεται στην εμπειρία ή το φαινόμενο όπου κάποιος είναι θύμα εγκληματικής πράξης και γίνεται εκ νέου θύμα, συχνά μέσω των διαδικασιών πρόσβασης στη δικαιοσύνη και άλλες ουσιαστικές υπηρεσίες οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν στο θύμα να αναβιώσει την τραυματική εμπειρία του ή του καταλογίζονται ευθύνες για την υποκίνηση του εγκλήματος.

Δευτερογενής θυματοποίηση: Πρόσθετες τραυματικές εμπειρίες ή βλάβη που βιώνει ένα θύμα εγκληματικής ή επιβλαβούς πράξης από την απάντηση που λαμβάνουν από τα ιδρύματα, πρόσωπα ή την κοινωνία μετά από την αρχική θυματοποίηση. Αυτοί που υποτίθεται ότι παρέχουν υποστήριξη, δικαιοσύνη ή βοήθεια κάνουν τα πράγματα χειρότερα.

Σεξισμός: Ένα σύστημα πεποιθήσεων βασισμένο στην υποτιθέμενη ανωτερότητα των ανδρών έναντι των γυναικών για βιολογικούς λόγους που επηρεάζει τον ρόλο που παίζουν οι γυναίκες και οι άνδρες στην κοινωνία μας.

Σεξουαλική Παρενόχληση: Ανεπιθύμητες σεξουαλικές κινήσεις, απαίτηση για σεξουαλικές χάρες ή άλλη λεκτική ή σωματική συμπεριφορά σεξουαλικής φύσης.

Σεξουαλική βία: Οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη ή προσπάθεια που περιλαμβάνει βία ή εξαναγκασμό, που παραβιάζει την αυτονομία και την αξιοπρέπεια, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, της παρενόχλησης και της εκμετάλλευσης.

Τοξική αρρενωπότητα: Μια συμπεριφορά ή σύνολο κοινωνικών κατευθυντήριων γραμμών που στερεοτυπικά σχετίζονται με την ανδροπρέπεια έχοντας συχνά αρνητικό αντίκτυπο στους άνδρες, τις γυναίκες και την κοινωνία εν γένει.

Εμπορία ανθρώπων: Πρόσληψη, μεταφορά ή υποδοχή ανθρώπων με τη χρήση βίας ή παραπλάνησης προς εκμετάλλευση, επηρεάζοντας ανθρώπους παγκοσμίως σε όλα τα υπόβαθρα.

Οι διακινητές συνήθως χρησιμοποιούν βία ή ψεύτικα γραφεία εύρεσης εργασίας και ψευδείς υποσχέσεις εκπαίδευσης και ευκαιριών εργασίας για να εξαπατήσουν και να εξαναγκάσουν τα θύματα τους.

Ενοχοποίηση θυμάτων: Μια συμπεριφορά που μεταθέτει την ευθύνη της βίας από τον δράστη στο θύμα, συχνά αμφισβητώντας την συμπεριφορά, το ντύσιμο ή τις επιλογές του. Το σενάριο αυτό όχι μόνο περιθωριοποιεί τους επιζώντες αλλά επίσης τους αποθαρρύνει από το να αναφέρουν περιστατικά καθώς φοβούνται την κρίση και τη δυσπιστία.

Βία κατά των γυναικών (VAW) και των κοριτσιών (VAWG): Έμφυλη βία που προκαλεί σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη στις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένης της βίας στην οικογένεια, τις κοινότητες, και της βίας που υποκινείται από το κράτος. Περιλαμβάνει διάφορες μορφές όπως την ενδοοικογενειακή βία, τη σεξουαλική κακοποίηση και την εμπορία.

Θύμα ή επιζήσασα: Όροι για αυτούς που βιώνουν έμφυλη βία. Ο όρος «θύμα» είναι ο νόμιμος όρος, ενώ ο όρος «επιζήσασα» δίνει έμφαση στην ενδυνάμωση και την ανάκαμψη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί μέρος της Δέσμης Εργαλείων για τη Σεξουαλική εκμετάλλευση και Βία. Η Ενότητα θα επικεντρωθεί στον φεμινισμό, τη διατομεακή προσέγγιση και την εκμετάλλευση βάσει φύλου. Ειδικότερα, η παρούσα Ενότητα επιδιώκει:

→ **Την ανάπτυξη θεωρητικής κατανόησης:** Εξοπλίζει τους εκπαιδευτές με σταθερά θεμέλια στις βασικές έννοιες της έμφυλης Βίας (GBV), συμπεριλαμβανομένων των αιτιών της, των διαφόρων μορφών της και του ευρέος φάσματος των επιπτώσεων της.

→ **Την ενίσχυση πρακτικών δεξιοτήτων:** Εδραιώνει την ικανότητα των εκπαιδευτών να αποτρέψουν την έμφυλη Βία σε όλες τις μορφές της, να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά περιστάσεις, και να παρέχουν υποστήριξη σε θύματα και επιζήσασες.

→ **Την παροχή ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών πόρων:** Προσφέρει επαγγελματικά εργαλεία και δραστηριότητες που επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

→ **Την ενσωμάτωση ποικιλόμορφων προοπτικών:** Προσφέρει διεπιστημονικές και παγκόσμιες επισημάνσεις που ενσωματώνουν απόψεις από διάφορες χώρες, εμπλουτίζοντας την κατανόηση του φαινομένου της έμφυλης βίας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Η Ενότητα είναι δομημένη με ένα αρχικό εννοιολογικό πλαίσιο σχετικά με τις προσεγγίσεις που υιοθετήθηκαν, οι οποίες επικεντρώνονται στο φύλο, τα παιδιά, τον επιζώντα, τα δικαιώματα και στις τραυματικές εμπειρίες, ακολουθούμενο από βασικές έννοιες. Τελειώνει με λεπτομέρειες για τον ρόλο των εκπαιδευτών στο θέμα, παρέχοντας διαφορετικά πρακτικά εργαλεία για να ενδυναμώσει τις δεξιότητες των εκπαιδευτών, είτε αναζητούν ευκαιρίες ανάπτυξης ικανοτήτων για τους ίδιους, μέσω της αυτομάθησης, ή επιδιώκουν να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση εντός των κοινοτήτων εκπαιδεύοντας τους άλλους.

Εννοιολογικό Πλαίσιο

3. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1. Προσέγγιση

Διατομεακός φεμινισμός βασισμένος στα δικαιώματα

Το θεμέλιο της προσέγγισης αυτής είναι μια προοπτική βασισμένη στα δικαιώματα, η οποία πλαισιώνει την έμφυλη βία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση ως παραβιάσεις των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η προοπτική αυτή βεβαιώνει ότι όλοι έχουν τα εγγενή δικαιώματα που πρέπει να τηρούνται από τους εκπαιδευτές, τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους ηγέτες της κοινωνίας. Παράλληλα, ο διατομεακός φεμινισμός αναγνωρίζει ότι οι εμπειρίες διάκρισης και βίας δεν είναι ομοιόμορφες, αλλά επηρεάζονται από διασταυρούμενους παράγοντες όπως η φυλή, η τάξη, ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η αναπηρία (AAUP, 2018). Το πλαίσιο αυτό αμφισβητεί την υπεραπλούστευση της «κουλτούρας του βιασμού» τονίζοντας ότι η σεξουαλική βία πρέπει να ερμηνεύεται εντός των ευρύτερων πλαισίων του ρατσισμού, της ομοφοβίας και άλλων μορφών καταπίεσης. Ενσωματώνοντας τις προοπτικές αυτές, η δέσμη εργαλείων διασφαλίζει ότι αντιμετωπίζονται όλες οι μορφές διάκρισης, και δεν περιθωριοποιούνται οι εμπειρίες καμιάς ομάδας.

Με επίκεντρο τον επιζώντα και με βάση τις τραυματικές εμπειρίες

Κεντρικό σημείο της δέσμης εργαλείων είναι η δέσμευση στην προσέγγιση με επίκεντρο τους επιζώντες, η οποία δίνει προτεραιότητα στα δικαιώματα, την αξιοπρέπεια και τις ανάγκες των θυμάτων και των επιζήσασων έμφυλης βίας. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στις αρχές εμπιστευτικότητας, ασφάλειας, σεβασμού και μη διάκρισης, διασφαλίζοντας ότι οι επιζήσασες εισπράττουν την υποστήριξη που αρμόζει στις ατομικές τους εμπειρίες. Συμπληρωματικά, αποτελεί μια προσέγγιση που βασίζεται στις τραυματικές εμπειρίες, η οποία αναγνωρίζει το βαθύ αντίκτυπο της τραυματικής εμπειρίας στους επιζώντες και τονίζει τη σπουδαιότητα της δημιουργίας περιβαλλόντων που αποφεύγουν τον εκ νέου τραυματισμό τους. Αυτή η διπλή εστίαση διασφαλίζει ότι οι παρεμβάσεις όχι μόνο σέβονται τις εμπειρίες των επιζήσασων, αλλά και ότι ενεργά συμβάλουν στη διαδικασία επώλωσης τους (Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης του ΟΗΕ, άνευ ημερομηνίας).

Με επίκεντρο το παιδί και ευαισθητοποίηση ως προς το φύλο

Όταν εργάζεστε με νέες επιζήσασες έμφυλης βίας, μια προσέγγιση με επίκεντρο τα παιδιά είναι κρίσιμη. Η μεθοδολογία αυτή διασφαλίζει ότι πληρούνται οι συγκεκριμένες ανάγκες των παιδιών και ότι δίνεται προτεραιότητα στις φωνές τους κατά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Επιπρόσθετα, οι πρακτικές που είναι ευαισθητοποιημένες ως προς το φύλο είναι ουσιώδεις για

την αντιμετώπιση των ποικιλόμορφων ταυτοτήτων και εμπειριών όλων των ατόμων που επηρεάζονται από έμφυλη βία.

Μη βλάπτειν και μέριμνα για όλους

Σημαίνει ότι οι συνεργάτες, και όλοι οι επαγγελματίες που εμπλέκονται μέσω των πράξεων και των δραστηριοτήτων, πρέπει να προβλέπουν τρόπους με τους οποίους οι δουλειά τους μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ασφάλεια, τον συναισθηματικό ή κοινωνικό κίνδυνο για τους επιζώντες και να τους προστατεύουν ενάντια στις αρνητικές επιπτώσεις (Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης Μετανάστευση του ΟΗΕ, άνευ ημερομηνίας).

Μερικά παραδείγματα γενικών στρατηγικών ώστε να αποφευχθεί η βλάβη είναι:

- Παροχή της κατάλληλης προσοχής και υποστήριξης, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες και απαιτήσεις των επιζήσασων γυναικών.
- Παροχή σαφών πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς των ενεργειών σε όλους τους εμπλεκόμενους δικαιούχους. Για παράδειγμα, τονίζοντας ότι η διάρκεια του έργου είναι περιορισμένη, και ότι ορισμένες υπηρεσίες δεν είναι εγγυημένες μετά το τέλος της παρέμβασης.
- Συμμετοχή εκπαιδευμένου εξειδικευμένου προσωπικού με ικανότητες και εργαλεία για να κατανοήσουν σωστά πως οι τραυματικές εμπειρίες και άλλες συνέπειες βίας και διακίνησης μπορούν να επηρεάσουν τις διαδικασίες ανάκαμψης και ενσωμάτωσης για τις επιζήσασες γυναίκες.

Μετασχηματιστική προσέγγιση

Ο σκοπός είναι να ενθαρρυνθεί μια μετασχηματιστική προσέγγιση στην έμφυλη βία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Η μετασχηματιστική προσέγγιση περιλαμβάνει την ενεργή αμφισβήτηση και αλλαγή επιβλαβών κοινωνικών προτύπων, απόψεων και συμπεριφορών που διαιωνίζουν τη βία και τη διάκριση (Σχεδιασμός μιας εκστρατείας για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών | Πρωτοβουλία Spotlight , άνευ ημερομηνίας). Η δέσμη εργαλείων ενθαρρύνει τους εκπαιδευτές να εργαστούν προς την ανακατανομή της εξουσίας, των πηγών και των ευκαιριών πιο ισότιμα, αντιμετωπίζοντας τα βασικά αίτια της έμφυλης βίας και συνεισφέροντας στη δημιουργία μιας δίκαιης και ισότιμης κοινωνίας.

2.2 Έμφυλη Βία και Εμπορία παγκοσμίως: Κατάσταση

Η εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση αποτελεί ένα διαδεδομένο παγκόσμιο πρόβλημα που επηρεάζει εκατομμύρια ανθρώπους, κυρίως γυναίκες και παιδιά. Η έμφυλη βία μπορεί να πάρει πολλές μορφές, μεταξύ των οποίων η σωματική βία, η σεξουαλική επίθεση, η συναισθηματική και ψυχολογική βία, και η βία ασκούμενη από ερωτικό σύντροφο. Τα δεδομένα που εμφανίζονται στο παρόν άρθρο είναι το μέρος των πληροφοριών που ήταν διαθέσιμες μέσω διάφορων πηγών, στην προσπάθεια να αποδώσουν μια εικόνα όσο το δυνατόν ευρύτερη.

Τα εγκλήματα αυτά δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένες χώρες ή περιοχές αλλά είναι αλληλένδετα εκτός συνόρων. Παγκοσμίως:

1 στις 3

Παγκοσμίως, 1 στις 3 γυναίκες έχουν βιώσει σωματική ή σεξουαλική βία - κυρίως από ερωτικό σύντροφο. Κατά τον υπολογισμό της σεξουαλικής παρενόχλησης, ο αριθμός αυτός είναι ακόμα μεγαλύτερος.

<https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/violence-against-women>

3 στις 5

Παγκοσμίως, σχεδόν 3 στις 5 γυναίκες δολοφονήθηκαν από τον σύντροφό ή την οικογένεια τους το 2017.

(Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC), 2019 ΠΟΥ, 2013)

15 εκατομμύρια

Περίπου 15 εκατομμύρια κορίτσια στην εφηβεία (ηλικίας 15 έως 19) παγκοσμίως έχουν εξαναγκαστεί σε σεξουαλική επαφή (UNICEF, 2017)

45% έως 55%

των γυναικών έχουν βιώσει σεξουαλική παρενόχληση από την ηλικία των 15 στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014)

**72% όλων των
θυμάτων εμπορίας
παγκοσμίως είναι
γυναίκες και κορίτσια.**

4 στις 5 γυναίκες που είναι
θύματα εμπορίας, είναι προς
σεξουαλική εκμετάλλευση.

(Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για
τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και
την Πρόληψη του Εγκλήματος
(UNODC), 2019b)

**Το 2022, περίπου
48.800 γυναίκες και
κορίτσια παγκοσμίως
δολοφονήθηκαν από
τον ερωτικό
σύντροφο τους ή
άλλο μέλος της
οικογένειάς τους.**

**Καθώς το 55% των ανθρωποκτονιών γυναικών
διαπράττεται από ερωτικούς συντρόφους ή άλλα μέλη της
οικογένειας, μόνο το 12% των ανθρωποκτονιών ανδρών
διαπράττονται στον ιδιωτικό τομέα**

(Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των
γυναικών, 2024a)

**Λιγότερο από 40% των γυναικών που βιώνουν βία
αναζητούν βοήθεια οποιουδήποτε είδους**

Στις περισσότερες χώρες που διαθέτουν δεδομένα στο ζήτημα,
ανάμεσα στις γυναίκες που αναζητούν βοήθεια, οι περισσότερες
στρέφονται στην οικογένεια και τους φίλους και πολύ λίγες
στρέφονται σε επίσημα ιδρύματα, όπως η αστυνομία και οι
υπηρεσίες υγείας.

<https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>

**Λιγότερο από 10% εκείνων που αναζητούν βοήθεια
υπέβαλαν καταγγελία στην αστυνομία**

(Στατιστική Υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών, 2015)

2.2.1 Εσθονία

- Αναγνώριση Θυμάτων: Το 2022, μόνο 4 θύματα εμπορίας αναγνωρίστηκαν, όλα συνδεδεμένα με σεξουαλική εμπορία-μια απότομη μείωση από 417 το 2021 και 34 το 2020. Η μείωση αυτή εγείρει ανησυχίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων μεθόδων αναγνώρισης (Υπουργείο Εξωτερικών Ηνωμένων Εθνών, 2023).
- Ποινικές διώξεις: Μόνο 1 διακινητής διώχθηκε το 2022, ο μικρότερος αριθμός από το 2015. Τα δικαστήρια καταδίκασαν 4 διακινητές, με ποινές που κυμαίνονται από 2 μέχρι 11 έτη.
- Ζητήματα στη Συλλογή Δεδομένων: Συχνές αλλαγές στη μεθοδολογία συλλογής δεδομένων της κυβέρνησης έχουν περιπλέξει τις ετήσιες συγκρίσεις, καθιστώντας δύσκολη την ακριβή αξιολόγηση τάσεων.

Βία από ερωτικό σύντροφο

Σύμφωνα με μια έρευνα που διεξήχθη το 2023 από τη Στατιστική Υπηρεσία της Εσθονίας, η βία από ερωτικούς συντρόφους παραμένει ένα σημαντικό ζήτημα:

- Το 41% των γυναικών έχουν βιώσει βία από ερωτικό σύντροφο κατά τη διάρκεια της ζωής τους.
 - ⇒ Ψυχολογική βία: 39 %
 - ⇒ Σωματική βία: 13% (συμπεριλαμβανομένων των απειλών)
 - ⇒ Σεξουαλική βία: 9%
- Ομάδες υψηλού κινδύνου: Οι νέες γυναίκες (18-29 ετών) και γυναίκες με βασική εκπαίδευση ή περιορισμούς υγείας κινδυνεύουν περισσότερο.

Σεξουαλική Παρενόχληση στον Χώρο Εργασίας

- 33% των γυναικών έχουν βιώσει σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία.
 - ⇒ Ομάδες Υψηλού Κινδύνου: 52% των γυναικών ηλικίας 18-29.
 - ⇒ Δράστες: Άνδρες συνάδελφοι (11%) και άνδρες πελάτες (10%).

2.2.2 Γαλλία

- Στην Γαλλία το 2022, από τα 244.301 θύματα ενδοοικογενειακής βίας, το 86% ήταν γυναίκες.
- 87% των ερωτηθέντων είναι άνδρες, και από αυτούς το 83% έχουν γαλλική υπηκοότητα.
- Από τις 118 γυναίκες που δολοφονήθηκαν, το 31% είχε ήδη υποστεί βία από τα χέρια του συντρόφου τους, το 65% είχε υποβάλει καταγγελία για προηγούμενη βία στις δυνάμεις εσωτερικής ασφάλειας, και από αυτές, το 79% είχε υποβάλλει καταγγελία (Improdona, 2024).
- Το 2023, 94.000 γυναίκες έπεσαν θύματα βιασμού ή απόπειρας βιασμού ενώ 210.000 βίωσαν σεξουαλική παρενόχληση. Τα περισσότερα θύματα ήταν άνω των 30, και σημαντικός αριθμός των περιστατικών συνέβη σε ιδιωτικούς χώρους.

Πορνεία και εμπορία στη Γαλλία

Στη Γαλλία, 94% των θυμάτων μαστροπείας ή πορνείας που καταγράφηκαν από την αστυνομία και τη χωροφυλακή το 2023 είναι γυναίκες.

- Σύμφωνα με τις δυνάμεις ασφάλειας, περίπου 30.000 και 40.000 άνθρωποι ασχολούνται σήμερα με την πορνεία στη Γαλλία. 85% είναι γυναίκες, 53% είναι από τη Γαλλία, και το 60% αυτών είναι ανήλικοι.
- Εκτιμάται ότι σήμερα υπάρχουν μεταξύ 15.000 και 20.000 ανήλικες ιερόδουλες στη Γαλλία, ένας αριθμός που έχει ανέβει περισσότερο από 70% τα τελευταία πέντε χρόνια.
- Το 2022, 2.027 θύματα εμπορίας ανθρώπων ή εκμετάλλευσης καταγράφηκαν από την αστυνομία και τις υπηρεσίες χωροφυλακής, μια αύξηση 12% σε σύγκριση με το 2021.
- Το 67% των καταγεγραμμένων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή εκμετάλλευσης είναι γυναίκες. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο για αδικήματα μαστροπείας, όπου 97% των καταγεγραμμένων θυμάτων είναι γυναίκες. Περισσότερο από τα μισά θύματα μαστροπείας που καταγράφηκαν το 2022 ήταν ηλικίας μεταξύ 15 και 24.
- Η πλειοψηφία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων προέρχονται είτε από χώρα της Αφρικής είτε της Ευρώπης (Vie Publique, 2024). In 2022, 2,027 victims of human trafficking or exploitation were recorded by police and gendarmerie services, an increase of 12% compared to 2021.

2.2.3. Το πλαίσιο της Γουιάνα

Η Γουιάνα έχει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας στη Κοινοπολιτεία της Καραϊβικής, καθώς το 40% των γυναικών βιώνουν ενδοοικογενειακή κακοποίηση. Τα μοτίβα οικογενειακής βίας και σεξουαλικής βίας είναι βαθιά ριζωμένα στο κοινωνικό πλέγμα της Γουιάνα, που συντηρεί δυνατό από μια κουλτούρα ανοχής και απροθυμίας αναφοράς. Η Έρευνα για την Υγεία και τις Εμπειρίες ζωής των Γυναικών στη Γουιάνα του 2019 (Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών, 2019) δείχνει ότι:

- περισσότερο από το μισό (55%) των γυναικών ηλικίας 15 - 64 έχουν βιώσει τουλάχιστον μια μορφή βίας.
- 4 στις 10 έχουν βιώσει σωματική και/ή σεξουαλική βία από σύντροφο κατά τη διάρκεια της ζωής τους.
- 1 στις 10 έχουν βιώσει σωματική και/ή σεξουαλική βία από ερωτικό σύντροφο τους τελευταίους 12 μήνες. 3 στις 5 γυναίκες και κορίτσια στη Γουιάνα έχουν βιώσει κάποια μορφή βίας από ερωτικό σύντροφο.

2.2.4 Το πλαίσιο στην Ιταλία

Στην Ιταλία, περίπου 7 εκατομμύρια γυναίκες ηλικίας 16 με 70 έχουν βιώσει σωματική ή σεξουαλική βία τουλάχιστον μια φορά κατά τη διάρκεια της ζωής τους: Το 20.2% βίωσε σωματική βία, το 21% βίωσε σεξουαλική βία, και το 5.4% ήταν θύματα βιασμού ή απόπειρας βιασμού (ISTAT, 2016).

Το 1/5 των γυναικών (18.9%) έχει υπάρξει θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης (σε σύγκριση με το 3.4% των ανδρών).

Μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2023 και 5 Νοεμβρίου 2023, καταγράφηκαν 101 γυναίκες θύματα, από τις οποίες οι 53 βιάστηκαν και/ή δολοφονήθηκαν από σύντροφο ή πρώην σύντροφο, και 82 σκοτώθηκαν σε οικογενειακό περιβάλλον (+1% σε σύγκριση με το 2022).

- Στατιστικά στοιχεία του 2023 για Γυναίκες που (Battisti & ISTAT, 2022):
 - ⇒ το 67% βίωσαν σωματική βία
 - ⇒ το 90% βίωσαν ψυχολογική, οικονομική βία ή καταδίωξη (stalking)
 - ⇒ το 50% απειλήθηκαν
 - ⇒ το 12% έπεσε θύμα βιασμού ή απόπειρας βιασμού
 - ⇒ το 14% άλλων μορφών σεξουαλικής βίας
- Δράστες:
 - ⇒ 34.2% Γνωστοί/Φίλοι
 - ⇒ 25.4% Συμβιούντες συγγενείς
 - ⇒ 25.1% Σύντροφοι

Συστήματα υποστήριξης

- 117 Εγγεγραμμένα κέντρα κατά της βίας παρέχουν:

- ⇒ Γραμμές Βοήθειας 24/7
- ⇒ Νομική βοήθεια
- ⇒ Ψυχολογική συμβουλευτική και επαγγελματικό προσανατολισμό

- 60.751 γυναίκες έλαβαν βοήθεια από κέντρα κατά της βίας το 2022.
- 1.772 γυναίκες στεγάστηκαν σε μυστικά καταφύγια λόγω καταστάσεων απειλητικών για τη ζωή.

Μόνο για το
5% των
περιστατικών
έγινε
αναφορά

2.2.5 Ελλάδα

Σύμφωνα με την αναφορά της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων του 2021, η ενδοοικογενειακή βία αντιστοιχεί στο 83% των περιπτώσεων έμφυλης βίας για τα οποία έγιναν αναφορές στα Συμβουλευτικά Κέντρα σε όλη την Ελλάδα (Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, 2020).

Μορφές Βίας

Οι πιο κοινές μορφές έμφυλης βίας που έχουν αναφερθεί στην αναφορά περιλαμβάνουν σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία. Η σωματική βία συχνά αναφέρεται ως επιθετική συμπεριφορά, όπως ο ξυλοδαρμός, ενώ η ψυχολογική βία περιλαμβάνει τον συναισθηματικό εκφοβισμό και εξευτελισμό. Μια έρευνα που διεξήχθη από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων έκρινε ότι το 21.3% των γυναικών στην Ελλάδα και το 13.2 των ανδρών στην Ελλάδα πιστεύουν ότι η ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών είναι συχνή στην Ελλάδα. Επιπρόσθετα, 5.1% των γυναικών ηλικίας 15-49 αναφέρουν ότι έχουν βιώσει σωματική και/ή σεξουαλική βία από νυν ή πρώην ερωτικό σύντροφο τους τελευταίους 12 μήνες.

2.3. Νομικό πλαίσιο πολιτικής για την Έμφυλη Βία

Με βάση το αντικείμενο του έργου και τη συμμετοχή των χωρών από διαφορετικές περιοχές του κόσμου, η παρούσα δέσμη εργαλείων παρέχει ορισμένα γενικά και συγκεκριμένα νομικά πλαίσια για να πλαισιώσει την εισφορά των συντρόφων στο έργο.

2.3.1 Ηνωμένα Έθνη

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν καθιερώσει ένα συλλογικό νομικό πλαίσιο για να καταπολεμήσουν την Έμφυλη βία μέσω διάφορων διεθνών συνθηκών, συμβάσεων και αποφάσεων.

- **Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη όλων των μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW):** Θεσπίστηκε το 1979, συνήθως περιγράφεται ως ένα διεθνές νομοσχέδιο για τα δικαιώματα των γυναικών. Παρόλο που δεν αναφέρει ρητά τη βία κατά των γυναικών, οι Γενικές Συστάσεις 12 και 19 διευκρινίζουν ότι η Έμφυλη Βία είναι μια μορφή διάκρισης την οποία τα κράτη πρέπει να αναφέρουν (Ηνωμένα Έθνη, 1979).
- **Διακήρυξη για την Εξάλειψη της βίας κατά των Γυναικών (DEVAW):** Θεσπίστηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών το 1993, ορίζει τη βία κατά των γυναικών και υπογραμμίζει τις υποχρεώσεις του κράτους για να αποτρέψει, να ερευνήσει και να τιμωρήσει πράξεις έμφυλης βίας (Ηνωμένα Έθνη, 1993).
- **Διακήρυξη του Πεκίνου και Πλατφόρμα Δράσης:** Προέρχεται από την Τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη για τη γυναίκα το 1995, ορίζει τους στρατηγικούς στόχους και ενέργειες για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη της έμφυλης βίας (Ηνωμένα Έθνη,

1995, Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και ΠΟΥ, 2020).

- **Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών:** Το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξέδωσε πολλές αποφάσεις που αναφέρονται στην έμφυλη βία, ιδιαίτερα σε καταστάσεις συγκρούσεων, όπως η Απόφαση 1325 για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, και μεταγενέστερες αποφάσεις που επικεντρώνονται στη σεξουαλική βία σε συγκρούσεις (UN OSAGI, 1998).
- **Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs):** Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, και ειδικότερο ο Στόχος 5, αποσκοπεί να επιτύχει την ισότητα των φύλων και να ενδυναμώσει όλες τις γυναίκες και τα κορίτσια, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης όλων των μορφών βίας κατά αυτών (Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών, άνευ ημερομηνίας, Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και ΠΟΥ, 2020).
- **Στρατηγική και Πλαίσιο Δράσης του Ταμείου των Ηνωμένων Εθνών για τον πληθυσμό (UNFPA):** Το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τον πληθυσμό (UNFPA) επικεντρώνεται στην πρόληψη, ανταπόκριση και στη συλλογή δεδομένων για να ενημερώνει πολιτικές και προγράμματα (Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τον πληθυσμό, 2011).

2.3.2 Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα Κράτη Μέλη έχουν δεσμευθεί να εξαλείψουν την έμφυλη βία, με πρωτοβουλίες που κερδίζουν έδαφος τα τελευταία πενήντα χρόνια. Η Συνθήκη της Λισσαβόνα η οποία τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο του 2009, επέκτεινε την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εναρμόνιση του ποινικού δικαίου, επιτρέποντας την ανάπτυξη μέσων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και για να υποχρεώσει τα Κράτη Μέλη να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα κατά της βίας προς τις γυναίκες. Αυτά περιλαμβάνουν:

- **Την οδηγία 2010/41/ΕΕ περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που συμμετέχουν σε μια δραστηριότητα ως αυτοαπασχολούμενοι**

Η εν λόγω οδηγία αποσκοπεί στην εξάλειψη της διάκρισης λόγω φύλου, ειδικότερα στην αυτοαπασχόληση και την επιχειρηματικότητα. Καλύπτει πτυχές όπως καθεστώτα κοινωνικής ασφάλειας και την προστασία αυτοαπασχολούμενων γυναικών κατά τη διάρκεια της μητρότητας. Ενώ η οδηγία δεν απευθύνεται άμεσα στην έμφυλη βία, η έμφαση της στην ίση μεταχείριση και τη μη διάκριση μπορεί έμμεσα να συνεισφέρει στην καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο προωθώντας ένα πιο ισότιμο και έμπιστο περιβάλλον για αυτοαπασχολούμενες γυναίκες. Αυτό μπορεί να μειώσει τις ανισορροπίες ισχύος που συχνά οδηγούν σε βία και να διασφαλίσει ότι οι αυτοαπασχολούμενες γυναίκες δεν υποβάλλονται σε διάκριση ή παρενόχληση με βάση το φύλο (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2010).

- **Την οδηγία 2011/99/ΕΕ σχετικά με την Ευρωπαϊκή εντολή προστασίας**

Η εν λόγω οδηγία διασφαλίζει ότι τα θύματα βίας με βάση το φύλο, ενδοοικογενειακής βίας και άλλων μορφών βίας μπορούν να διατηρήσουν την προστασία τους σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αποτρέπει τους παραβάτες από το να εκμεταλλεύονται κενά στη δικαιοδοσία για να βλάψουν το θύμα. Το πράττει καθιερώνοντας έναν μηχανισμό ο οποίος επιτρέπει τα μέτρα προστασίας, όπως περιοριστικά μέτρα που έχουν εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αναγνωριστούν και να επιβληθούν σε οποιοδήποτε άλλο κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου το προστατευόμενο άτομο επιλέξει να διαμείνει ή να μείνει (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2011).

- **Την οδηγία 2012/29/ΕΕ, γνωστή ως η οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων, η οποία καθιερώνει τα ελάχιστα πρότυπα για τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Διασφαλίζει ότι τα θύματα αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται με σεβασμό και ότι λαμβάνουν την κατάλληλη προστασία, υποστήριξη και πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή το καθεστώς διαμονής τους. Οι βασικές διατάξεις περιλαμβάνουν το δικαίωμα να κατανοούν και να γίνονται κατανοητά σε αλληλεπιδράσεις με τις αρχές, να λαμβάνουν πληροφορίες από την πρώτη επαφή με μια αρχή, να υποβάλουν επίσημες καταγγελίες, να παρέχουν υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης, και να ενημερώνονται σχετικά με την πρόοδο της υπόθεσης. Η οδηγία επίσης τονίζει την ανάγκη συμμετοχής των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες και την ανάγκη ελαχιστοποίησης των δυσκολιών από τα κράτη μέλη για τα θύματα που διαμένουν σε διαφορετική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την χώρα στην οποία έλαβε μέρος η εγκληματική πράξη (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2012).

- **Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης του Συμβουλίου της Ευρώπης, 2023**

Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, γνωστή και ως η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αποτελεί σημείο αναφοράς για τη διεθνή νομοθεσία για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2011). Ορίζει τη βία αυτή ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως μια μορφή διάκρισης κατά των γυναικών. Η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση τον Ιούνιο του 2023, με έναρξη της εφαρμογής της την 1η Οκτωβρίου 2023, δεσμεύει την Ευρωπαϊκή Ένωση στα διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επιβλέπει την εφαρμογή της Σύμβασης στις περιοχές προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Την οδηγία 2024/1385 της ΕΕ και πρόσφατες εξελίξεις**

Στις 8 Μαρτίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια νέα οδηγία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Η οδηγία αυτή, που θεσπίστηκε στις 7 Μαΐου 2024, αντιπροσωπεύει ένα ορόσημο στις προσπάθειες της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024).

- Ποινικοποιεί διάφορες μορφές βίας, εκτός σύνδεσης (όπως ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων και ο εξαναγκαστικός γάμος) και εντός σύνδεσης (συμπεριλαμβανομένης της μη συναινετικής κοινοποίησης προσωπικών φωτογραφιών και της παρενόχλησης στον κυβερνοχώρο).
- Επιβάλλει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ισχυρά μέτρα για την πρόληψη, την προστασία των θυμάτων και την υποστήριξη, καθιερώνοντας ένα συλλογικό πλαίσιο για να αντιμετωπίσουν και να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά τα ζητήματα αυτά σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ορίζει ένα ομοιόμορφο πρότυπο σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρόλο που η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής ενδέχεται να διαφέρει ανά χώρα.
- Οι βασικές διατάξεις περιλαμβάνουν την ποινικοποίηση ορισμένων πράξεων, επιβάλλοντας ποινές φυλάκισης, και παρέχοντας εκτεταμένη βοήθεια και μέτρα προστασίας των θυμάτων. Η οδηγία επίσης τονίζει τη σπουδαιότητα της μη διάκρισης και της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών ως θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.3.3 Κοινότητα της Καραϊβικής (CARICOM)

Η Κοινότητα της Καραϊβικής (CARICOM) έχει καθιερώσει ένα συλλογικό νομικό πλαίσιο πολιτικής για να αντιμετωπίσει την Έμφυλη Βία σε όλα τα κράτη μέλη της. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει υπόδειγμα νομοθεσίας, εθνικά δίκαια και πρωτοβουλίες συνεργασίας που στοχεύουν στην αντιμετώπιση του διαδεδομένου ζητήματος της Έμφυλης Βίας στην περιοχή.

- **Υπόδειγμα Νομοθεσίας CARICOM:** Αναπτύχθηκε στα τέλη του 1990 για να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη βία κατά των γυναικών και παιδιών, το υπόδειγμα νομοθεσίας της CARICOM καθοδηγεί τα κράτη μέλη στη δημιουργία νόμων για την ενδοοικογενειακή βία, τα σεξουαλικά αδικήματα και τη σεξουαλική παρενόχληση. Είναι ουδέτερο όσον αφορά τα φύλα και περιλαμβάνει διατάξεις για εντολές προστασίας, συμβουλευτικής και προστασίας της ιδιωτικής ζωής των θυμάτων (Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών, Καραϊβική, άνευ ημερομηνίας).
- **Νόμοι Δεύτερης Γενιάς:** Με βάση το αρχικό υπόδειγμα, πολλές χώρες CARICOM έχουν ενημερώσει ή θεσπίσει νόμους για την ενδοοικογενειακή βία με σαφέστερους ορισμούς και εκτεταμένες προστασίες. Για παράδειγμα, ο Νόμος περί Ενδοοικογενειακής βίας (1999) της Δημοκρατίας Τρίνιταντ και Τομπάγκο και ο Νόμος περί Ενδοοικογενειακής βίας (2007) του Μπελίζ προσφέρουν πλέον ευρύτερα μέτρα προστασίας σε διάφορους τύπους σχέσεων (Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών, Καραϊβική, άνευ ημερομηνίας).

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

4. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

3.1. Τι εννοούμε με τον όρο έμφυλη βία και σεξουαλική εκμετάλλευση;

Ο όρος «έμφυλη βία» (GBV) αναφέρεται σε οποιαδήποτε μορφή βλάβης που διαπράττεται ενάντια σε ένα πρόσωπο ή ομάδα ανθρώπων λόγω του **πραγματικού ή του αντιληπτού φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού και/ή της ταυτότητας φύλου** (The Gender Talk, άνευ ημερομηνίας). Θεμελιώνεται πάνω σε ανισορροπίες ισχύος και διεξάγεται με την πρόθεση να ταπεινώσει και να κάνει ένα άτομο ή ομάδα ατόμων να νιώσει κατώτερο και/ή υποδεέστερο. Βασίζεται σε επιβλαβή πρότυπα, την κατάχρηση εξουσίας και την ανισότητα μεταξύ των φύλων. Επιπλέον, η έμφυλη βία μπορεί να προκύψει σε οποιοδήποτε περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού, της εργασίας και του σχολείου. Τα Ηνωμένα Έθνη δηλώνουν ότι η έμφυλη βία αποτελεί μια **παγκόσμια κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας** (The Gender Talk, άνευ ημερομηνίας).

Οι τύποι της έμφυλης βίας περιλαμβάνουν:

- Την ψυχολογική βία, η οποία προκαλεί ψυχολογική βλάβη. Περιλαμβάνει τον εκφοβισμό, την παρενόχληση, την καταδίωξη, τον έλεγχο, τον εξαναγκασμό, την απομόνωση, τις λεκτικές προσβολές και άλλα.
- Τη σωματική βία, η οποία προκαλεί βλάβη και χρησιμοποιεί σωματική δύναμη. Περιλαμβάνει τον ξυλοδαρμό, τις κλοτσιές, τις γροθιές και άλλα.
- Τη σεξουαλική βία, η οποία αναφέρεται σε σεξουαλικές πράξεις που διενεργούνται χωρίς τη συναίνεση του άλλου προσώπου. Περιλαμβάνει τον βιασμό, την επίθεση, την εμπορία ανθρώπων, την ανεπιθύμητη σεξουαλική λεκτική συμπεριφορά και άλλα.
- Την οικονομική βία, η οποία αναφέρεται σε πράξεις που προκαλούν οικονομική βλάβη. Περιλαμβάνει τον περιορισμό χρηματοοικονομικών πόρων, τη ζημία σε περιουσία, τη στέρηση, τον περιορισμό στην απασχόληση και άλλα.

Εν συντομία, η έμφυλη βία:

- ⇒ αποτελεί διάκριση: Θεμελιώνεται βαθιά σε επιβλαβή στερεότυπα και προκαταλήψεις κατά των γυναικών ή άλλων προσώπων τα οποία δεν ταιριάζουν στο παραδοσιακό δυαδικό φύλο ή στην ετεροτυπική κοινωνία.
- ⇒ αποτελεί εμπόδιο για την Ισότητα των φύλων: η ισότητα των φύλων είναι το επίκεντρο της προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τηρώντας τη δημοκρατία και διατηρώντας το κράτος δικαίου. Η έμφυλη βία συνεισφέρει στην καλλιέργεια μιας ετεροτυπικής κοινωνίας και διαιωνίζει την εξουσία των ανδρών.
- ⇒ υπάρχουν περιορισμένες καταγγελίες και συχνά υπάρχει ατιμωρησία για τους δράστες: όταν η βία υφίσταται εντός της οικογένειας, είναι πιο δύσκολο για τα θύματα να υποβάλουν καταγγελία.
- ⇒ επηρεάζει τους πάντες: Τα παιδιά που ανατρέφονται σε οικογένειες όπου ένα μέλος κακοποιείται, είναι επίσης θύματα βίας έμμεσα και ψυχολογικά. Τα παιδιά που γίνονται μάρτυρες βίας, θεωρούν φυσιολογική τη συμπεριφορά και αφομοιώνουν βίαια πρότυπα.
- ⇒ έχει ένα πολύ υψηλό οικονομικό κόστος: Απαιτεί τη συμμετοχή διάφορων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος υγείας, ψυχολογίας, της αστυνομίας ή του συστήματος δικαιοσύνης.
- ⇒ έχει ως αποτέλεσμα τις χαμηλές επιδόσεις στην εργασία και την εκπαίδευση, και επηρεάζει αρνητικά την παραγωγικότητα.

3.1.1 Σεξουαλική εκμετάλλευση, μια μορφή σεξουαλικής βίας

Ανάμεσα στους τύπους έμφυλης βίας, η σεξουαλική βία είναι μια από τις πιο ορατές μορφές και στην οποία απευθύνεται το έργο WeLens. Περιλαμβάνει οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη ή προσπάθεια επιτέλεσης σεξουαλικής πράξης μέσω βίας, εξαναγκασμού ή χειραγώγησης χωρίς την συγκατάθεση του ατόμου, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, της σεξουαλικής επίθεσης, της σεξουαλικής παρενόχλησης και της **σεξουαλικής εκμετάλλευσης**, καθώς και πρακτικών όπως η σεξουαλική δουλεία και η καταναγκαστική πορνεία. Μπορεί να προκύψει σε διάφορα περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων των ερωτικών σχέσεων, των χώρων εργασίας, των σχολείων, των ζωνών συγκρούσεων και δημοσίων χώρων (MORAY Rape Crisis, άνευ ημερομηνίας).

Η σεξουαλική εκμετάλλευση είναι μια μορφή σεξουαλικής βίας που περιλαμβάνει ένα πρόσωπο που έχει κέρδος από το σώμα κάποιου άλλου προσώπου με σεξουαλικό τρόπο, είτε οικονομικά είτε με άλλα μέσα (Gouvernement du Québec, 2023).

Συνήθως, ο δράστης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης εκμεταλλεύεται την ευάλωτη ή εξαρτημένη κατάσταση, του θύματος, συμπεριλαμβανομένων των ναρκωτικών ή του αλκοόλ. Ο δράστης μπορεί να είναι γυναίκα ή άνδρας, ενήλικος ή ανήλικος, και ενδέχεται να εκμεταλλευτεί τους άλλους για δικό του όφελος ή ως μέρος εγκληματικής επιχείρησης, όπως μιας συμμορίας του δρόμου ή οργανωμένου εγκλήματος.

Οι μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης ποικίλλουν ευρέως και έχουν διάφορες ονομασίες βάσει της ηλικίας αυτών που εμπλέκονται, το περιεχόμενο ή τον τύπο της επαφής, και τους νομικούς ορισμούς για τα διάφορα σενάρια εκμετάλλευσης. Μερικά παραδείγματα περιλαμβάνουν την παιδική πορνογραφία, τον σεξουαλικό τουρισμό, και την μαστροπεία/προώθηση.

Μορφές Σεξουαλικής Βίας

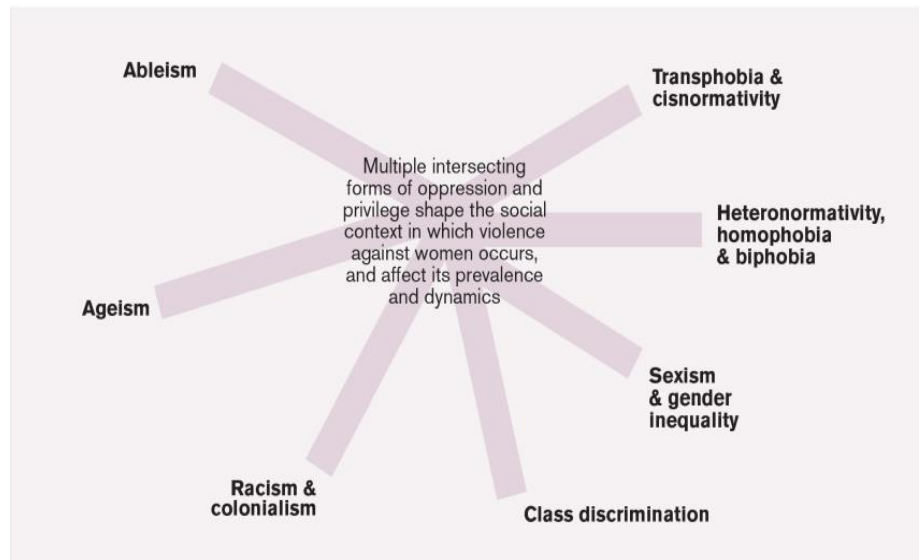
Ακρωτηριασμός των γυναικείων γενετικών οργάνων
Εξαναγκαστικός γάμος
Εμπορική σεξουαλική Εκμετάλλευση
Άγρια
Σεξουαλική εκμετάλλευση
Χορήγηση ναρκωτικών ή αλκοόλ χωρίς γνώση του άλλου ατόμου με σκοπό τη σεξουαλική δραστηριότητα με αυτό
Κατάχρηση της θέσης εμπιστοσύνης και θέσης ευθύνης με σκοπό τη σεξουαλική δραστηριότητα με νεότερο άτομο
Ανεπιθύμητο άγγιγμα ή φιλί
Έκθεση

Οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα με παιδί κάτω των 13 ετών
Σεξουαλικές προσβολές
Βιασμός
Σεξουαλική επίθεση
Σεξουαλική παρενόχληση
Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών
Ηδονοβλεψία (συμπεριλαμβανομένης της καταγραφής εικόνων)
Σεξουαλικός εξαναγκασμός
Καταδίσωξη

3.2. Τι σχέση έχει η διατομεακότητα με την έμφυλη βία;

Η διατομεακότητα αποτελεί ένα πλαίσιο για να κατανοήσουμε πως οι διάφορες **κοινωνικές ταυτότητες** -όπως η εθνικότητα, η τάξη, το φύλο, η σεξουαλικότητα, και η αναπηρία- διασταυρώνουν και επηρεάζουν τις εμπειρίες καταπίεσης και προνομίων.

Στο πλαίσιο της έμφυλης βίας, τονίζει πως τα άτομα βιώνουν τη βία διαφορετικά βάσει των πολλαπλών ταυτοτήτων τους. Διαφορετικές ομάδες γυναικών - όπως οι έγχρωμες γυναίκες, άτομα ΛΟΑΤΚΙ+, γυναίκες με αναπηρίες, και αυτοί που ζουν σε οικονομική και κοινωνική περιθωριοποίηση - αντιμετωπίζουν διακριτές μορφές και επίπεδα βίας ταυτόχρονα.

Οι πολλαπλές διασταυρούμενες μορφές καταπίεσης και προνομίων αποτελούν το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο προκύπτει η βία κατά των γυναικών, και επηρεάζει τα προνόμια και τις δυναμικές τους

Μισαναπηρισμός

Ηλικιακή διάκριση

Ρατσισμός και αποικιοκρατία

Ταξικές διακρίσεις

Σεξισμός και ανισότητα των φύλων

Ετεροκανονικότητα, ομοφοβία και διφοβία

Τρανσοφοβία και κανονικότητα cis

Η διατομεακότητα αποκαλύπτει πως οι κοινωνικοί παράγοντες αυξάνουν τους κινδύνους και επηρεάζουν την πρόσβαση σε πόρους και υποστήριξη. Επιπρόσθετα, η κατανόηση της διατομεακότητας βοηθά να αποκαλυφθεί η δυναμική που εμπλέκεται. Για παράδειγμα, ο συστηματικός ρατσισμός ή η οικονομική ανισότητα μπορεί να επιδεινώσει τις αδυναμίες, καθιστώντας ορισμένες ομάδες πιο επιρρεπείς στην έμφυλη βία.

Η αντιμετώπιση της έμφυλης βίας μέσω της διατομεακότητας επιτρέπει πιο αποτελεσματικές και περιεκτικές παρεμβάσεις. Τα προγράμματα και πολιτικές που θεωρούν ότι οι αρνητικές εμπειρίες μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις ανάγκες των περιθωριοποιημένων ομάδων. Αυτό σημαίνει να λαμβάνεται υπόψη το εθνικό υπόβαθρο, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση και η σεξουαλικότητα, για παράδειγμα.

Σε αυτό το σκεπτικό, ο **φεμινισμός** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα κοινωνικοπολιτικό κίνημα αφιερωμένο στο τέλος κάθε τύπου έμφυλης βίας και στην επίτευξη πλήρους ισότητας των φύλων νομικώς και εμπράκτως. Πολεμά τις συστημικές ανισότητες, τη διάκριση, και τα στερεότυπα που ενισχύουν την έμφυλη βία, προσπαθώντας ενεργά να καταργήσει τις δομές και τα πρότυπα που διαιωνίζουν την καταπίεση. Ο φεμινισμός προσεγγίζει το ζήτημα αυτό μέσω της διατομεακότητας, αναγνωρίζοντας ότι οι εμπειρίες βίας των γυναικών επηρεάζονται από διάφορους παράγοντες ταυτότητας. Το συλλογικό πλαίσιο αυτό διασφαλίζει ότι ακούγονται και λαμβάνονται υπόψη οι περιθωριοποιημένες φωνές, αναγνωρίζοντας τις μοναδικές μορφές καταπίεσης που αντιμετωπίζουν τα άτομα που είναι επιρρεπή σε πολλαπλές διασταυρώσεις ταυτότητας. Η ενδυνάμωση και η υποστήριξη έχουν επίσης κεντρικό ρόλο στις αρχές του φεμινισμού, με έντονη έμφαση στην παροχή πόρων, δικτύων υποστήριξης και ασφαλών χώρων στους επιζώντες, ενθαρρύνοντας τα άτομα να μιλούν ανοιχτά κατά της βίας, να αναζητούν δικαιοσύνη και να ανακτήσουν την εξουσία πάνω στις ζωές τους.

Κεντρικό στοιχείο αυτής της προσπάθειας είναι η υπεράσπιση των δικαιωμάτων: η αμφισβήτηση των κοινωνικών προτύπων που διατηρούν τη βία και τη διάκριση, και η ευαισθητοποίηση σχετικά με το ποσοστό και το αντίκτυπο της έμφυλης βίας. Στη δέσμευσή του για διαρθρωτικές αλλαγές, ο φεμινισμός υποστηρίζει τις μεταρρυθμίσεις πολιτικών και συχνά πιέζει για αποτελεσματικά μέτρα για να καταπολεμήσει την έμφυλη βία, όπως την ολοκληρωμένη σεξουαλική εκπαίδευση, τα προγράμματα πρόληψης, ισχυρότερη νομική προστασία, και πιο προσιτές και αποτελεσματικές υπηρεσίες υποστήριξης για άτομα που βιώνουν βία.

Τέλος, ο φεμινισμός αναζητά την πολιτισμική αλλαγή αμφισβητώντας επιβλαβή πρότυπα που επικροτούν ή υποβαθμίζουν την έμφυλη βία. Προάγοντας τις αξίες του σεβασμού, της συγκατάθεσης και της ισότητας, ο φεμινισμός εργάζεται ενεργά για να αναδιαμορφώσει τις

πολιτισμικές στάσεις και να καλλιεργήσει ένα κλίμα όπου η βία θα καταδικάζεται καθολικά και δεν θα θεωρείται πλέον φυσιολογικό φαινόμενο.

Η έμφυλη βία είναι ουσιαστικά ένα φεμινιστικό ζήτημα καθώς αποτελεί άμεση εκδήλωση των έμφυλων ανισοτήτων στις οποίες εναντιώνεται ο φεμινισμός, που σχετίζονται άμεσα με τις βασικές αρχές υπεράσπισης των δικαιωμάτων, της ισότητας και της αξιοπρέπειας όλων των φύλων. Η αντιμετώπιση της έμφυλης βίας δεν αφορά μόνο τον τερματισμό μεμονωμένων πράξεων βίας αλλά και την αντιμετώπιση και την μετατροπή των κοινωνικών δομών και προτύπων που διατηρούν την απόσταση μεταξύ των φύλων και τη διάκριση.

Ενδυνάμωση μέσω της επιλογής: Η υποστήριξη των θυμάτων έμφυλης βίας περιλαμβάνει την αποκατάσταση της ικανότητας τους να κάνουν επιλογές. Αυτό περιλαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με την αναζήτηση βοήθειας, την υποβολή μήνυσης, και την αναμόρφωση της ζωής τους. Η ενδυνάμωση έρχεται από τη

3.3. Ποια είναι τα βασικά αίτια της έμφυλης βίας;

Η έμφυλη βία προκύπτει από τις κοινωνικές στάσεις και πρακτικές **διακρίσεων με βάση το φύλο**. Συνήθως, οι άκαμπτοι ρόλοι των φύλων και οι δομές ισχύος τοποθετούν τις γυναίκες και άλλα φύλα σε μια υποδεέστερη θέση σε σχέση με τους άνδρες. Αυτοί οι «αποδεκτοί» ρόλοι των φύλων ενισχύουν την θεωρία ότι οι άνδρες έχουν την εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις και να ελέγχουν τους υπόλοιπους ανθρώπους. Διαπράττοντας πράξεις έμφυλης βίας, οι δράστες αναζητούν να διατηρήσουν προνόμια, την εξουσία και τον έλεγχο (The Gender Talk, άνευ ημερομηνίας).

Επιπρόσθετα, η **έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου, την ισότητα των φύλων, τη δημοκρατία και τους μη βίαιους τρόπους επίλυσης προβλημάτων** μπορεί να ενισχύσει τις συνθήκες που επιτρέπουν να εξακολουθεί να υφίσταται η έμφυλη βία.

Τα βασικά αίτια περιλαμβάνουν:

- Η κατάχρηση εξουσίας είναι μια μορφή συστηματικής αδικίας σε ένα επαγγελματικό πλαίσιο, η οποία επηρεάζει αρνητικά την εκτέλεση των επαγγελματικών καθηκόντων. Η κατάχρηση εξουσίας μπορεί επίσης να σημαίνει ότι ένα πρόσωπο χρησιμοποιεί την εξουσία που έχει για δικό του προσωπικό όφελος (Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικών Πρακτικών, 2021).
- Ανισότητα μεταξύ των φύλων: Η ανισότητα μεταξύ των φύλων είναι η κατάσταση στην οποία η πρόσβαση σε δικαιώματα, πόρους και ευκαιρίες κατανέμονται άνισα μεταξύ των φύλων, συμπεριλαμβανομένων των ανδρών, γυναικών, αγοριών, κοριτσιών και ατόμων με διαφορετικές ταυτότητες φύλου (PLAN International, 2024).
- Πατριαρχία (βλέπε το γλωσσάριο)
- Ετεροκανονικότητα: Είναι αυτό που κάνει την ετεροφυλοφιλία να μοιάζει λογική, φυσιολογική και προνομιούχα. Περιλαμβάνει την υπόθεση ότι όλοι είναι «φυσιολογικά» ετεροφυλόφιλοι και ότι η ετεροφυλοφιλία είναι ιδανική και ανώτερη από την ομοφυλοφιλία ή την αμφιφυλοφιλία.

- Το δυαδικό φύλο και κανονικότητα cis: Αναφέρεται στην κοινωνική ή πολιτισμική πεποίθηση ότι υπάρχουν μόνο δυο κατηγορίες φύλων, δηλαδή άνδρες και γυναίκες και στην ιδέα ότι τα άτομα cis (= άτομα των οποίων το φύλο συμφωνεί με το σώμα στο οποίο γεννήθηκαν) είναι κανονικά ή σωστά και όλοι οι άλλοι δεν είναι (Λεξικό Cambridge, άνευ ημερομηνίας).

Ενώ η ανισότητα μεταξύ των φύλων και η κατάχρηση εξουσίας είναι ουσιαστικά αίτια όλων των μορφών έμφυλης βίας, και άλλοι παράγοντες ενδέχεται να επηρεάσουν τον τύπο και το βαθμός της, αυξάνοντας την ευαλωτότητα του ατόμου στην έμφυλη βία. **Αυτοί οι συμβάλλοντες παράγοντες** συχνά συγχέονται με τα βασικά αίτια, αλλά η διάκριση ανάμεσα τους είναι σημαντική για την αποτελεσματική καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

Οι συμβάλλοντες παράγοντες περιλαμβάνουν:

- Την κατάχρηση ουσιών.
- Τις οικονομικές ανισότητες
- Την έλλειψη εκπαίδευσης
- Την έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης από ιδρύματα και οικογένειες, για παράδειγμα.
- Την ατιμωρησία

3.4 Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ και την ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ;

Η κουλτούρα του βιασμού χαρακτηρίζει μια κουλτούρα που, αντί να βλέπει τη σεξουαλική βία και την έμφυλη βία ως διαρθρωτικά και πολιτιστικά παράγωγα και σταθερά, τα θεωρεί ως αναπόφευκτα και προϊόντα της «φυσιολογικής» ανθρώπινης συμπεριφοράς. Η έμφυλη βία μπορεί να προκύψει από κοινωνικά ζητήματα όπως τα έμφυλα στερεότυπα και μεροληπτικές στάσεις (The Gender Talk, άνευ ημερομηνίας).

Η επίμονη ύπαρξη της κουλτούρας του βιασμού ενεργεί ως ένα εμπόδιο στη διάδοση της κουλτούρας της συναίνεσης στην κοινωνία μας.

Η κουλτούρα της συναίνεσης, από την άλλη πλευρά, προωθεί ένα κοινωνικό πλαίσιο όπου ο σεβασμός για τα προσωπικά όρια και η συμφωνία μετά από ενημέρωση έχουν κεντρικό ρόλο σε όλες τις αλληλεπιδράσεις, ειδικότερα στο πλαίσιο των σεξουαλικών σχέσεων. Αποτελεί απάντηση και απόρριψη της κουλτούρας του βιασμού.

Η συναίνεση είναι η εθελοντική συμφωνία μετά από ενημέρωση που παρέχεται από όλα τα μέρη που εμπλέκονται σε μια σεξουαλική δραστηριότητα. Θα πρέπει να είναι αδιάκοπη, ένθερμη, και μπορεί να αποσύρεται ανά πάσα στιγμή χωρίς συνέπειες.

Η ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ

Δίνεται ελεύθερα

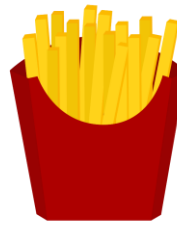
Είναι αναστρέψιμη

Ενημερώνεται

Είναι ενθουσιώδης

Είναι συγκεκριμένη

CONSENT IS

Freely given

Reversible

Informed

Enthusiastic

Specific

Στην πράξη, η συναίνεση αφορά κοινές επιθυμίες, προσωπικά όρια, και κοινό σεβασμό, περιλαμβάνει την κατανόηση των επιθυμιών του ατόμου, την επικοινωνία αυτών ανοιχτά και την ανάληψη της ευθύνης για τη λήψη ή την παροχή ξεκάθαρης συναίνεσης.

Βασικές αρχές:

- Η συναίνεση μπορεί να παρέχεται με λέξεις ή πράξεις εάν οι λέξεις ή οι πράξεις δημιουργούν ρητή συγκατάθεση σχετικά με την προθυμία συμμετοχής σε σεξουαλική δραστηριότητα.
- Η σιωπή ή η έλλειψη αντίστασης, από μόνο του, δεν αποδεικνύει τη συναίνεση.
- Ο ορισμός της συναίνεσης δεν διαφέρει με βάση το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα του φύλου ή την έκφραση του φύλου του συμμετέχοντος.

Η συναίνεση αφορά επίσης νόμους: Υπάρχουν νόμοι σε κάθε χώρα οι οποίοι ορίζουν ποιος μπορεί να δώσει συναίνεση και ποιος δεν μπορεί. Άτομα τα οποία είναι υπό την επήρεια αλκοόλ, ναρκωτικών ή έχουν λιποθυμήσει δεν μπορούν να συναινέσουν στο σεξ. Επίσης, υπάρχουν νόμοι που προστατεύουν τα ανήλικα άτομα (άτομα κάτω των 18) από το να δεχθούν πίεση για σεξ με κάποιον πολύ μεγαλύτερο από αυτά. Μιλάμε για την «ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης» για να δηλώσουμε τι ηλικία πρέπει να έχει ένα άτομο για να θεωρείται νομικά ικανό να συναινέσει στο σεξ - κάτω από την ηλικία αυτή, οι ενήλικοι που εμπλέκονται σε σεξουαλικές δραστηριότητες μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι με σοβαρές νομικές συνέπειες, συμπεριλαμβανομένης της φυλάκισης και της καταχώρησης ως δράστης σεξουαλικού αδικήματος.

Η ηλικία της σεξουαλικής συναίνεσης στις χώρες εταίρους (Ανασκόπηση του παγκόσμιου πληθυσμού, 2024):

Ιταλία	Ελλάδα	Γαλλία	Εσθονία	Μεξικό	Αργεντινή	Γουιάνα	Μαρτινίκα
14	15	15	15	18	18	16	16

Σε πολλές κοινωνίες, η πρακτική της συναίνεσης δεν είναι πολύ «φυσιολογική», λόγω υποκείμενων πατριαρχικών αξιών και ανισορροπιών μεταξύ των φύλων: η αποδοχή του «όχι» δεν ενθαρρύνεται ούτε θεωρείται φυσιολογική πάντα.

Παραδείγματα της Κουλτούρας του βιασμού

- Η κατηγορία του θύματος («Πήγαινε γυρεύοντας!»)
- Η υποβάθμιση της σεξουαλικής επίθεσης («Οι άνδρες είναι άνδρες!»).
- Τα έκδηλα σεξουαλικά αστεία
- Η ανοχή της σεξουαλικής παρενόχλησης
- Η αύξηση των στατιστικών για ψευδείς αναφορές βιασμών
- Η δημόσια εξέταση του ντυσίματος, της ψυχολογικής κατάστασης, των κινήτρων και του παρελθόντος του θύματος
- Η αδικαιολόγητη έμφυλη βία σε ταινίες και τηλεόραση
- Ο ορισμός της «ανδρικής φύσης» ως κυρίαρχη και σεξουαλικά επιθετική
- Ο ορισμός της «γυναικείας φύσης» ως υποτακτική και σεξουαλικά παθητική
- Η πίεση στους άνδρες να «σκοράρουν»
- Η πίεση στις γυναίκες να μην φαίνονται «ψυχρές»
- Η πεποίθηση ότι μόνο οι προκλητικές γυναίκες πέφτουν θύματα βιασμού
- Η πεποίθηση ότι οι άνδρες δεν πέφτουν θύματα βιασμού ή ότι μόνο οι «αδύναμοι» άνδρες πέφτουν θύματα βιασμού
- Η άρνηση να ληφθούν οι κατηγορίες βιασμού στα σοβαρά
- Η διδασκαλία των γυναικών να αποφεύγουν να πέφτουν θύματα βιασμού
- Η ρομαντικοποίηση συμπεριφορών που σχετίζονται με την καταδίωξη και άλλων σημαδιών βίας στις σχέσεις
- Η επίθεση στον χαρακτήρα και την εγκυρότητα του επιζώντα/θύματος που αναφέρει την επίθεση που υπέστη
- Οι διαφημίσεις, μουσική και μέσα που αντικειμενοποιούν τις γυναίκες ή τις βλέπουν ως σεξουαλικά αντικείμενα
- Η παρενόχληση στον δρόμο, γνωστό ως «catcalling»
- Η χρήση υποτιμητικών όρων
- Οι κοινωνικές σεξουαλικές προσδοκίες/σενάρια που δημιουργούνται, όπως η προσδοκία ότι οι άνδρες πρέπει πάντα να θέλουν σεξουαλικές αλληλεπιδράσεις και δεν έχουν την επιλογή να μην ενδιαφέρονται

6 Μύθοι περί βιασμού

ΜΥΘΟΣ #1
«Ο βιασμός/ σεξουαλική βία είναι κάτι που γίνεται μόνο από έναν άγνωστο σε ένα σκοτεινό δρομάκι»
 Γνωρίζουμε ότι σχεδόν όλοι (92%) των επιζώντων γνωρίζουν ή μπορούν να ταυτοποιήσουν τον δράστη/-ες (Kingi & Jordan, 2009)

ΜΥΘΟΣ #2

«Ο βιασμός/ σεξουαλική βία αποτελεί μια μοναδική τραυματική εμπειρία»

Οι Kingi & Jordan (2009) διαπίστωσαν στην μελέτη τους ότι μόνο 11 στους 75 επιζώντες βίωσαν ένα μεμονωμένο περιστατικό σεξουαλικής βίας, ενώ το 85% των επιζώντων ανέφερε ότι βίωσε σεξουαλική επίθεση περισσότερες από μια φορές.

ΜΥΘΟΣ #3
«Οι επιζώντες αναφέρουν πάντα τη σεξουαλική βία στην αστυνομία»

Η πλειοψηφία των θυμάτων δεν υποβάλουν αναφορά στις αρχές λόγω του φόβου κρίσης, επιπτώσεων και συναισθημάτων δυσπιστίας και ντροπής

ΜΥΘΟΣ #4

«Οι ψευδείς καταγγελίες είναι συχνές»
 Η πλειοψηφία των ισχυρισμών σεξουαλικής βίας είναι αληθείς. Οι μελέτες έχουν δείξει ότι περίπου μόνο το 8% των ισχυρισμών βιασμού είναι ψευδείς (Υπουργείο Γυναϊκών Θεμάτων, 2009). Αυτό συμβαίνει γιατί είναι απίστευτα σημαντικό να πιστέψεις κάποιον όταν σου λέει ότι έχει βιώσει σεξουαλική επίθεση.

ΜΥΘΟΣ #5

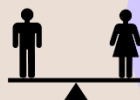
«Όταν είσαι μεθυσμένος/-η, φλερτάρεις, φοράς κοντή φούστα ή φόρεμα και/ή περπατάς μόνος/-η τη νύχτα αποτελεί πρόσκληση να δεχτείς σεξουαλική επίθεση»

Τίποτα δεν αποτελεί πρόσκληση για σεξουαλική επίθεση. Οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να πίνουν αλκοόλ, να φλερτάρουν, να φορούν ό,τι θέλουν, να περπατούν μόνοι/-ες τη νύχτα – και να παραμένουν ασφαλείς.

ΜΥΘΟΣ #6

«Μόνο οι γυναίκες βιώνουν σεξουαλική βία»
 Παρόλο που οι γυναίκες βιώνουν περισσότερο σεξουαλική βία (μια στις πέντε από την ηλικία των 16), ένας στους δέκα άνδρες βιώνουν επίσης σεξουαλική επίθεση μέχρι τα 16 γενέθλια τους (Clark, 2015), και ένας στους δυο διαφυλικά άτομα δέχονται σεξουαλική επίθεση κάποια στιγμή στη ζωή τους (Forge, 2005).

3.5. Ποιες είναι οι επιπτώσεις της έμφυλης βίας;

Η έμφυλη βία μπορεί να οδηγήσει χρόνιες και μακροχρόνιες τραυματικές εμπειρίες, οι οποίες με την σειρά τους επηρεάζουν την ψυχική και ψυχολογική υγεία του ατόμου, συχνά οδηγούν σε ψυχοκοινωνικά προβλήματα και επηρεάζουν σημαντικά το αίσθημα ασφάλειας και προστασίας του ατόμου.

Οι σωματικοί τραυματισμοί, ο χρόνιος πόνος, οι σωματικές διαταραχές, η παράλυση, η αναπηρία, οι διατροφικές διαταραχές, οι διαταραχές του ύπνου, οι λοιμώξεις (συμπεριλαμβανομένων των ΣΜΝ και του HIV), οι ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες, οι επιπλοκές κύησης, οι διαταραχές της εμμηνόρροιας και γυναικολογικές διαταραχές και η κατάχρηση ουσιών αποτελούν τις πιο συχνές επιπτώσεις της έμφυλης βίας στη σωματική υγεία. Οι πιο ακραίες συνέπειες στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνουν

Εκ νέου θυματοποίηση: Η εκ νέου θυματοποίηση προκύπτει όταν οι επιζώντες έμφυλης βίας υποβάλλονται σε περαιτέρω τραυματικές εμπειρίες, συχνά μέσω των ίδιων συστημάτων που έχουν σχεδιαστεί να τους βοηθήσουν. Αυτό μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια αλληλεπιδράσεων με αρχές επιβολής του νόμου, νομικές διαδικασίες ή κοινωνικές υπηρεσίες, όπου τα θύματα ενδέχεται να έρθουν αντιμέτωπα με δυσπιστία, καταλογισμό ευθυνών ή απάθεια. Η εκ νέου θυματοποίηση περιλαμβάνει επίσης την έκθεση των επιζώντων σε επαναλαμβανόμενη ανάκριση, επεμβατικές διαδικασίες ή να αναγκάζονται να έρθουν αντιμέτωποι με τον δράστη χωρίς επαρκή υποστήριξη.

τον θάνατο (είτε από γυναικοκτονία ή αυτοκτονία), τη μητρική θνησιμότητα, τη βρεφική θνησιμότητα και θανάτους που σχετίζονται με τον AIDS.

Οι αόρατες πληγές της έμφυλης βίας παραπέμπουν στις βαθιές επιπτώσεις στην **ψυχολογική υγεία**, οι οποίες είναι συχνά όσο σοβαρές -αν όχι χειρότερα- από τους σωματικούς τραυματισμούς. Οι συνέπειες αυτές ενδέχεται να περιλαμβάνουν το χρόνιο άγχος, την κατάθλιψη, τις ψυχικές ασθένειες, το μετατραυματικό στρες, μίσος για τον εαυτό του, αυτοκατηγορία, την αποδυνάμωση, το αίσθημα απώλειας ελέγχου της ζωής του, χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοκτονικές σκέψεις και συμπεριφορές. Λόγω των επιπτώσεων στην αυτοεκτίμηση τους, άτομα που βιώνουν έμφυλη βία ενδέχεται να καταλήγουν να αναπαράγουν μοτίβα θυματοποίησης σε μελλοντικές σχέσεις, το οποίο τους καταδικάζει σε έναν επαναλαμβανόμενο κύκλο βίας. Ίσως η πιο εμφανής επίπτωση της έμφυλης βίας στην ψυχολογική υγεία να είναι στο αίσθημα της ασφάλειας και προστασίας. Τα άτομα που έχουν βιώσει έμφυλη βία αναφέρουν ένα αίσθημα αβεβαιότητας, ανασφάλειας, φόβου και έλλειψης προστασίας.

Τέλος, οι **κοινωνικοοικονομικές συνέπειες**, όπως η κατηγορία του θύματος, η απομόνωση, η απόρριψη και ο στιγματισμός, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στα θύματα και στους επιζώντες της έμφυλης βίας. Ως αποτέλεσμα του φόβου του κοινωνικού στιγματισμού, πολλοί άνθρωποι που βιώνουν έμφυλη βία αποφεύγουν να το αναφέρουν ή είναι διστακτικοί να ζητήσουν βοήθεια. Ο κοινωνικός στιγματισμός/ απόρριψη δεν έχει μόνο ως αποτέλεσμα την περαιτέρω συναισθηματική βλάβη (συμπεριλαμβανομένης της ντροπής, του μίσους για τον εαυτό του και της κατάθλιψης) αλλά επίσης αυξάνει την ευαλωτότητα του επιζώντα σε μεταγενέστερη κακοποίηση και εκμετάλλευση. Αυτό, με τη σειρά του, αυξάνει τον κίνδυνο φτώχειας, η οποία ενεργεί ως μια επιπλέον βαθμίδα ευαλωτότητας στην κακοποίηση (Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικών Πρακτικών, 2021).

Οι στάσεις κατηγορίας του θύματος αντανακλώνται επίσης σε οργανισμούς (όπως η αστυνομία, τα δικαστικά συστήματα, οι τομείς υγείας και εκπαίδευσης), οι οποίοι ενδέχεται να αρνηθούν την παροχή υπηρεσιών ή ενδέχεται να αποτύχουν να προστατέψουν τα άτομα που βιώνουν έμφυλη βία. Εάν οι οργανισμοί δεν είναι ευαίσθητοι στις ανάγκες άμεσης φροντίδας, προστασίας, αξιοπρέπειας και σεβασμού, περαιτέρω βλάβη και τραυματικές εμπειρίες ενδέχεται να προκληθούν λόγω της καθυστερημένης βοήθειας ή της απαθούς συμπεριφοράς. Οι στάσεις της κοινότητας για κατηγορία του ατόμου που βιώνει τη βία αντανακλώνται επίσης στα δικαστήρια. Πολλά σεξουαλικά εγκλήματα και εγκλήματα με βάση το φύλο απορρίπτονται ή τιμωρούνται με μικρές ποινές. Σε ορισμένες χώρες, η τιμωρία που επιβάλλεται σε άτομα που ασκούν βία αποτελεί ακόμα μια παραβίαση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του επιζώντα, όπως σε περιπτώσεις εξαναγκαστικών γάμων. Η συναισθηματική βλάβη στα άτομα που βιώνουν βία επιδεινώνεται με το υπονοούμενο ότι ο δράστης δεν φταίει (Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικών Πρακτικών, 2021).

3.6. Πως μπορεί να γίνει αποδόμηση της έμφυλης βίας;

Στην καρδιά της απομάκρυνσης από επιβλαβείς συμπεριφορές και πεποιθήσεις είναι η αποδόμηση βαθιά ριζωμένων κοινωνικών πεποιθήσεων που διαιωνίζουν την έμφυλη βία. Αυτό σημαίνει την αμφισβήτηση και αποδόμηση των πραγμάτων που ενσωματώνονται στον τρόπο σκέψης που πρέπει να εξαλειφθούν πριν μπορέσουν να εφαρμοστούν καινούργιες ιδέες. Για παράδειγμα, η πατριαρχία, η τοξική αρρενωπότητα, και τα άκαμπτα στερεότυπα των φύλων δεν αποτελούν απλά αφηρημένες έννοιες, αλλά ισχυρές δυνάμεις που διαμορφώνουν τις στάσεις μας, τις συμπεριφορές και τα κοινωνικά μας πρότυπα.

Παραδείγματα ασκήσεων:

https://www.strath.ac.uk/media/1newwebsite/departmentsubject/socialwork/documents/eshe/7-Scripted_Roleplays.pdf

<https://esther-company.com/a-role-play-exercise-in-gaslighting-a-psychological-abuse-tactic>

Βήματα για απομάκρυνση από επιβλαβή πρότυπα

- ✓ Αναγνώριση των κοινωνικών σας δομών: Η κατανόηση ότι πολλές πεποιθήσεις σχετικά με τον ρόλο των φύλων, της συναίνεσης, και της σεξουαλικής βίας είναι κοινωνικά κατασκευάσματα είναι ζωτικής σημασίας. Η κουλτούρα του βιασμού συντηρείται από κοινωνικά πρότυπα που ερωτικοποιούν την κυριαρχία του άνδρα και την υποταγή της γυναίκας.
- ✓ Εκπαίδευση και απόκτηση ευαισθητοποίησης: Η κατανόηση της προέλευσης και των επιπτώσεων αυτών των σεξιστικών πρακτικών είναι το πρώτο βήμα προς την αλλαγή. Η ολοκληρωμένη σεξουαλική εκπαίδευση πάνω σε έννοιες όπως η ισότητα των φύλων, η συναίνεση, και ο σεβασμός, μεταξύ άλλων, μπορεί να βλάψει τις ριζωμένες πεποιθήσεις. Τα σχολεία, οι χώροι εργασίας και οι κοινοτικοί οργανισμοί πρέπει να παρέχουν πόρους και κατάρτιση για να καλλιεργήσουν την ευαισθητοποίηση.
- ✓ Κατανάλωση κρίσιμου περιεχομένου μέσω ενημέρωσης: Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης παίζουν σημαντικό ρόλο στον σχηματισμό κοινωνικών στάσεων. Η ανάπτυξη κρίσιμης παιδείας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης βοηθά κάθε άτομο να αναγνωρίσει και να αμφισβητήσει τις σεξιστικές απεικονίσεις και σενάρια.
- ✓ Αμφισβήτηση των στερεοτύπων που γνωρίζετε: Η ενεργή αμφισβήτηση και αντιπαράθεση των στερεοτύπων που αφορούν το φύλο στην καθημερινή ζωή, είτε σε συζητήσεις, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στις πολιτικές του χώρου εργασίας, μπορούν να βοηθήσουν στην κατάργηση των επιβλαβών προτύπων. Η ενθάρρυνση ποικίλων και περίπλοκων απεικονίσεων όλων των φύλων προωθεί μια περιεκτικότερη κατανόηση της ανθρώπινης ταυτότητας και των δυνατοτήτων.
- ✓ Προώθηση της συναίνεσης και των υγιών σχέσεων: Η διδασκαλία και η εξάσκηση των αρχών συναίνεσης, επικοινωνίας και κοινού σεβασμού στις σχέσεις είναι ζωτικής σημασίας. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση ότι η συναίνεση πρέπει να είναι συνεχής και μπορεί να αποσυρθεί ανά πάσα στιγμή.
- ✓ Υποστήριξη Θυμάτων και Επιζώντων και Υπεράσπιση της αλλαγής: Η υποστήριξη των θυμάτων και των επιζώντων έμφυλης βίας και σεξουαλικής βίας και η υπεράσπιση συστηματικών αλλαγών, όπως η ολοκληρωμένη σεξουαλική εκπαίδευση, η αποτελεσματική νομική προστασία και οι προσβάσιμες υπηρεσίες υποστήριξης.
- ✓ Συναναστροφή με δράστες: Είναι σημαντική η συμμετοχή σε συζητήσεις με τους δράστες σχετικά με τον σεξισμό, την τοξική αρρενωπότητα και την ισότητα των φύλων. Πρέπει να τους ενθαρρύνουμε να αναλογιστούν τη συμπεριφορά τους και να γίνουν σύμμαχοι στην προώθηση της ισότητας των φύλων.

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ**

5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

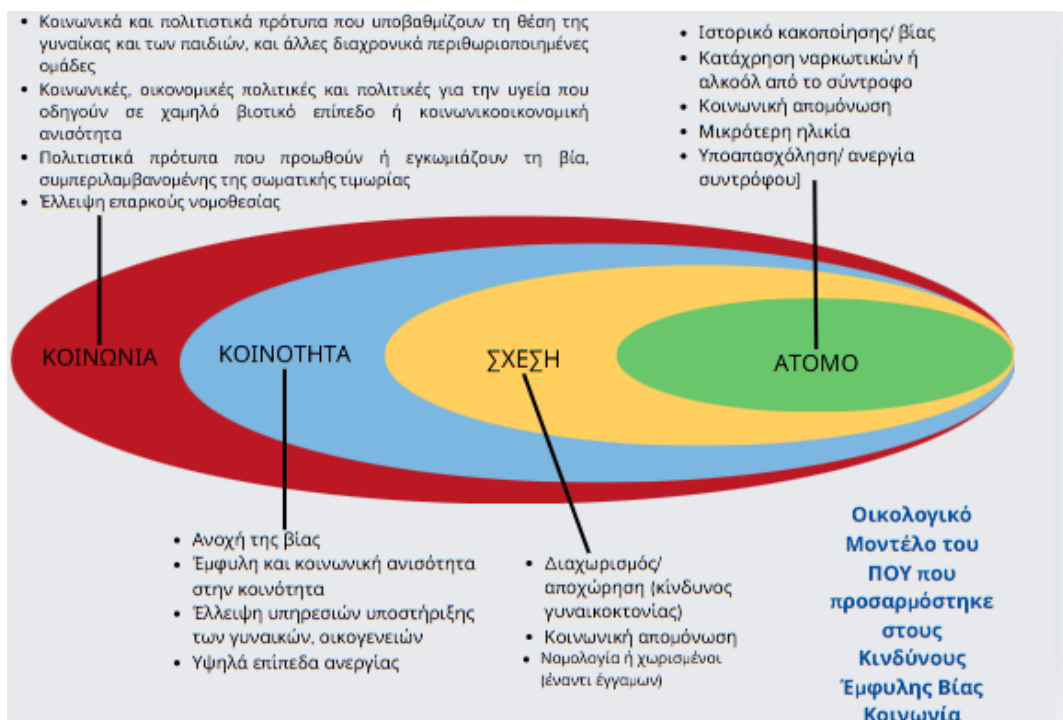
4.1. Ο ρόλος των εκπαιδευτών– μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πρόληψη της έμφυλης βίας

Οι εκπαιδευτές παίζουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας δημιουργώντας ένα ασφαλές και ευνοϊκό περιβάλλον που προάγει τον σεβασμό, την ισότητα και την ευαισθητοποίηση. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευτές νοούνται ως φιγούρες οι οποίες έρχονται σε επαφή με γυναίκες και κορίτσια σε ευάλωτες καταστάσεις, ειδικότερα όσον αφορά την έμφυλη βία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση (Flood & Rowe, 2021).

Το κοινωνικο-οικολογικό μοντέλο παρουσιάζει πως αλληλεπιδρούν πολλαπλά επίπεδα επιρροής ώστε να επηρεάσουν τη συμπεριφορά και τα κοινωνικά πρότυπα (Μονάδα των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών, 2010). Δείχνει τις σχέσεις μεταξύ των δομών, προτύπων και πρακτικών σε κοινωνικά επίπεδα, επίπεδα συστήματος και θεσμικά, οργανωτικά και κοινοτικά επίπεδα, και ατομικά αλλά και επίπεδα σχέσης. Το μοντέλο αυτό υπογραμμίζει το γεγονός ότι για την ανάπτυξη στρατηγικών μείωσης και/ή εξάλειψης του κινδύνου μέσω ευρείας βάσης προγραμματισμού πρόληψης, είναι σημαντικό να αναπτυχθεί η κατανόηση της περίπλοκης αλληλεπίδρασης των βιολογικών, ψυχολογικών, κοινωνικών, πολιτισμικών, οικονομικών και πολιτικών παραγόντων που αυξάνουν τις πιθανότητες για τις γυναίκες και τα κορίτσια να βιώσουν βία καθώς και τις πιθανότητες για τους άνδρες να διαπράξουν βία (όπ.π.). Το άτομο που βιώνει έμφυλη βία αντιπροσωπεύει ένα ολόκληρο σύστημα και τη διασταύρωση πλαισίων που απαιτούν πολύπλευρη προσοχή, και ως εκ τούτου υπάρχουν διάφορα επίπεδα αλληλεπιδράσεων που πρέπει να επιτευχθούν ή να αποφευχθούν.

Προσέγγιση με επίκεντρο τα θύματα:

Η προσέγγιση με επίκεντρο τα θύματα δίνει προτεραιότητα στις ανάγκες, τα δικαιώματα και τις εμπειρίες των επιζώντων έμφυλης βίας. Περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των επιζώντων με αξιοπρέπεια επιτρέποντας τους να κάνουν ενημερωμένες επιλογές σχετικά με τη διαδικασία αποκατάστασης τους. Η προσέγγιση αυτή τονίζει την εμπιστευτικότητα, τη φροντίδα που βασίζεται στις τραυματικές εμπειρίες, και υποστήριξη χωρίς κριτική.

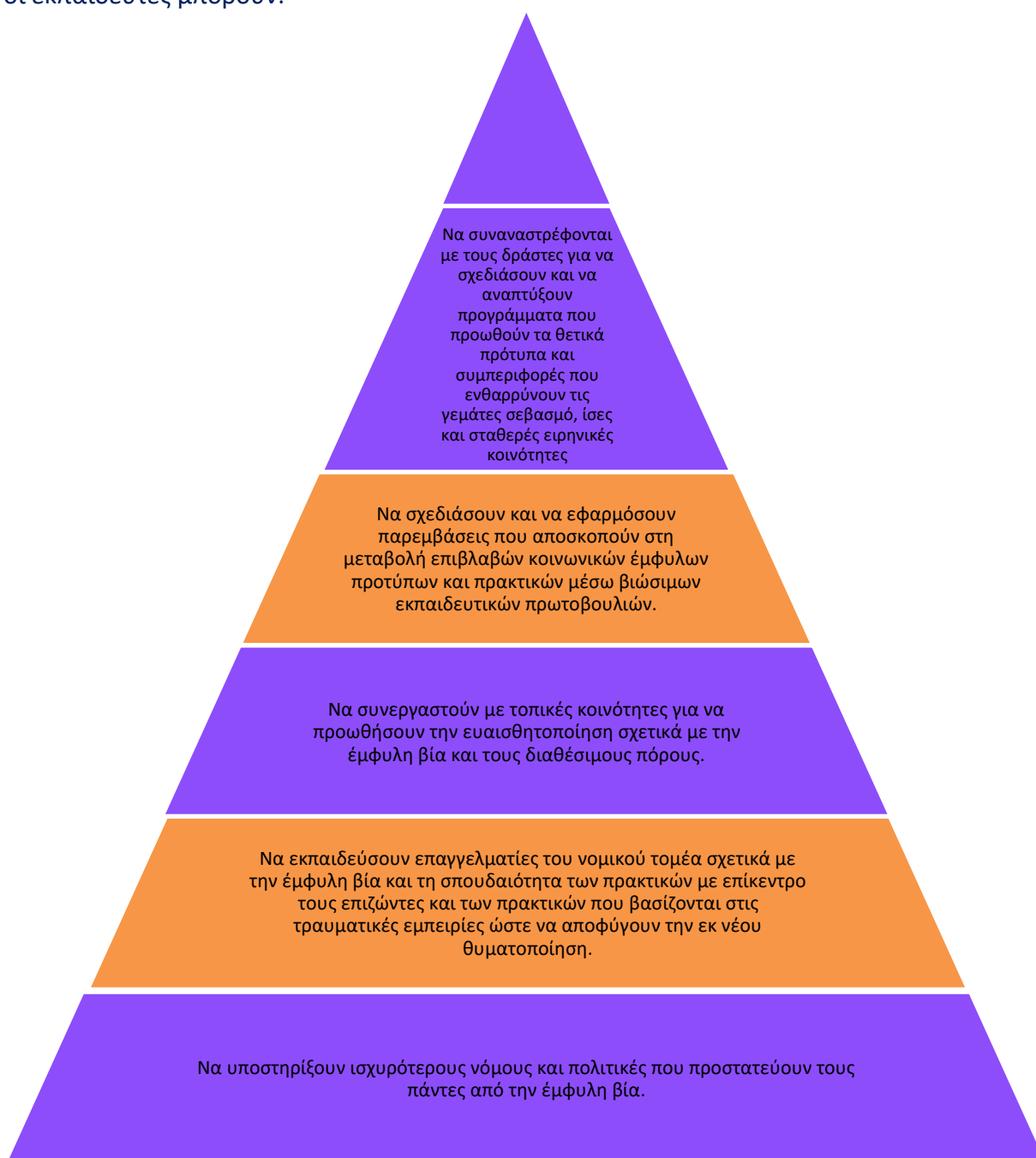
Για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα η έμφυλη βία, απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία περιλαμβάνει την πρόληψη, την υποστήριξη και την αποκατάσταση καθώς παράλληλα προωθείται μια συστηματική αλλαγή. Αυτό συνεπάγεται τη διάρθρωση της ανταπόκριση στην έμφυλη βία σε διαφορετικά στάδια προσαρμοσμένα στον στόχο και στις συγκεκριμένες συνθήκες του (πιθανού) θύματος. Η πυραμίδα παρακάτω παρουσιάζει πως η αντιμετώπιση της έμφυλης βίας περιλαμβάνει διαφορετικές προσεγγίσεις ανάλογα με την περίπτωση (Haven Horizons, 2020).

4.2 Επίπεδα παρέμβασης

4.2.1 Πρωτογενής πρόληψη

Παρεμβάσεις για την αποτροπή της εμφάνισης έμφυλης βίας εξαρχής. Η πρωτογενής πρόληψη πρέπει να αντιμετωπίζει τα βασικά αίτια μετατρέποντας τις συνθήκες που διαιωνίζουν την έμφυλη βία. Απαιτεί την αντιμετώπιση άνισων δυναμικών, την προώθηση της ισότητας των φύλων, και την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Τμήμα Νεολαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, 2022). Τα κοινοτικά προγράμματα πρέπει να επικεντρώνονται στην εκπαίδευση ατόμων σχετικά με τα έμφυλα πρότυπα, ενδυναμώνοντας όλα τα φύλα και προωθώντας υγιείς σχέσεις. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτές μπορούν:

4.2.2 Δευτερογενής Πρόληψη

Επίσης γνωστή και ως έγκαιρες παρεμβάσεις, είναι οι παρεμβάσεις που μειώνουν τον κίνδυνο έκθεσης στην έμφυλη βία. Η δευτερογενής πρόληψη στοχεύει στον μετριασμό των κινδύνων εφαρμόζοντας μέτρα για να αποτρέψει την έμφυλη βία στις κοινότητες. Περιλαμβάνει την προώθηση της ευαισθητοποίησης, την εκπαίδευση του κοινού σχετικά με την ισότητα των φύλων, και τη δημιουργία ασφαλών χώρων για ευάλωτα άτομα. Η προσέγγιση αυτή επικεντρώνεται στην λήψη άμεσων ενεργειών για να μειωθεί η πιθανότητα και οι επιπτώσεις της έμφυλης βίας, στην εκτέλεση προληπτικών μέτρων και τη δημιουργία ασφαλών περιβαλλόντων για τη προστασία των ατόμων από το να γίνουν θύματα. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτές μπορούν:

- Να οργανώσουν εργαστήρια και σεμινάρια για να εκπαιδεύσουν τα νέα άτομα σχετικά με την έμφυλη βία και τις επιπτώσεις της,
- Να ενσωματώσουν μαθήματα για την ισότητα των φύλων, τις υγιείς σχέσεις, και τη συναίνεση στο σχολικό πρόγραμμα.
- Να διεξάγουν εξειδικευμένη κατάρτιση των λειτουργών επιβολής του νόμου σχετικά με την αντιμετώπιση περιπτώσεων έμφυλης βίας με ευαισθησία και επαγγελματισμός, αποφεύγοντας τη δευτερογενή θυματοποίηση.
- Να εκπαιδεύουν τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης σχετικά με την ταυτοποίηση και την ανταπόκριση στην έμφυλη βία με ευαίσθητο τρόπο.

4.2.3 Τριτογενής πρόληψη ή απόκριση

Παρεμβάσεις που αντιμετωπίζουν τις συνέπειες της έμφυλης βίας αφού προκύψει. Τριτογενής πρόληψη νοείται η υποστήριξη των θυμάτων και των επιζώντων διασφαλίζοντας την πρόσβαση στις υπηρεσίες με επίκεντρο τους επιζώντες, τις υπηρεσίες που βασίζονται στις τραυματικές εμπειρίες, και τις πολυτομεακές υπηρεσίες. Αυτό περιλαμβάνει την ιατρική περίθαλψη, την ψυχολογική υποστήριξη, τη νομική βοήθεια, και τις κοινωνικές υπηρεσίες. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτές μπορούν:

- Να συνεργάζονται με τις κοινότητες ώστε να αναπτύξουν προσεγγίσεις και μηνύματα με κατάλληλο περιεχόμενο
- Να ενημερώνουν τις κοινότητες σχετικά με τις διαθέσιμες εξειδικευμένες υπηρεσίες με ασφαλή και κατάλληλο τρόπο και να καθιερώνουν εμπιστευτικά συστήματα για θύματα/ επιζώντες ώστε να αναφέρουν τα περιστατικά έμφυλης βίας.
- Να δημιουργήσουν ομάδες υποστήριξης από ομότιμους και υπηρεσίες συμβουλευτικής για άτομα που βιώνουν έμφυλη βία.
- Να καθιερώσουν ειδικές μονάδες εντός των αρχών επιβολής του νόμου για να παρέχουν υποστήριξη και καθοδήγηση στα θύματα/ επιζώντες της έμφυλης βίας.
- Να διασφαλίσουν την έγκαιρη και αποτελεσματική απόκριση σε περιστατικά έμφυλης βίας, δίνοντας προτεραιότητα στην ασφάλεια και την ευημερία των θυμάτων/επιζώντων.

Η Βιωματική Προσέγγιση Διδασκαλίας αφορά:

- Απόκτηση εμπειριών (Πρακτικές εμπειρίες): Η εκμάθηση ξεκινά όταν ο μαθητευόμενος χρησιμοποιεί αντιλήψεις για να συμμετέχει σε αυτό που λαμβάνει χώρα.
- Ανάκλαση (Αναλογιστική Παρατήρηση): Μετά από κάποια εμπειρία, ο μαθητευόμενος αναλογίζεται τι έχει συμβεί και συνδέει τα αισθήματα του με τις ιδέες του όσον αφορά την εμπειρία.
- Σκέψη (Αφηρημένη σύλληψη): Ο μαθητευόμενος στοχάζεται ώστε να καταλήξει σε συμπεράσματα και να διαμορφώσει θεωρίες, αντιλήψεις ή γενικότερες αρχές που μπορεί να δοκιμάσει
- Δράση (Ενεργός Πειραματισμός): Ο μαθητευόμενος δοκιμάζει τη θεωρία και εφαρμόζει αυτά που έχει μάθει ώστε να λάβει σχόλια και να δημιουργήσει τις ακόλουθες εμπειρίες (Ινστιτούτο Βιωματικής Μάθησης, 2023)

- Να προσφέρουν συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη ώστε να βοηθήσουν τα θύματα/ επιζώντες να ξεπεράσουν τις τραυματικές εμπειρίες τους.
- Να παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης τοπικών δικτύων τα οποία παρέχουν, μεταξύ άλλων, καταφύγιο ή οικονομική βοήθεια στους επιζώντες έμφυλης βίας..

4.2.4 Αποκατάσταση

Όταν επιδιώκουν την αποκατάσταση και ακολουθούν μια προσέγγιση με επίκεντρο τους επιζώντες, οι εκπαιδευτές πρέπει πάντα να γνωρίζουν το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο από το οποίο προέρχονται οι επιζώντες. Με άλλα λόγια, είναι σημαντικό να ακολουθούν μια ολιστική μέθοδο στον χειρισμό των επιζώντων και θυμάτων και να μην διαχωρίζουν τις πτυχές που έχουν χαρακτηρίσει όχι μόνο τις τραυματικές εμπειρίες τους αλλά τις συνολικές εμπειρίες της ζωής τους (Sinko et al., 2021). Από την πλευρά των επιζώντων, η επούλωση δεν αποτελεί μια γραμμική διαδικασία, και απαιτεί την ενεργή προσέγγιση και συμμετοχή σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση της τραυματικής εμπειρίας και της αυτογνωσίας επιτυγχάνοντας και πραγματοποιώντας παράλληλα μελλοντικούς στόχους. Ως εκ τούτου, η επούλωση μετά από έμφυλη βία μπορεί να καθοριστεί ως μια διαδικασία στην οποία κάποιος ενεργά προσπαθεί να βρει ευημερία, ενσωματώνοντας την εμπειρία έμφυλης βίας στη ταυτότητα του και προχωρώντας προς ένα μέλλον όπου η τραυματική του εμπειρία δεν περιορίζει την ικανότητα του να συνδεθεί με τους άλλους, και επιδιώκει τους στόχους και τις φιλοδοξίες του (όπ.π.). Με αυτόν τον τρόπο, προωθώντας την αυτεπίγνωση και τη νοηματοδότηση μέσω της ενδυνάμωσης και της αυτοανακάλυψης, οι συμμετέχοντες μπορούν να αποκτήσουν επίγνωση που κάνει δυνατή την αυτοκυριαρχία και τη λήψη αποφάσεων για αναζήτηση βοήθειας (Sinko & Arnault, 2019).

Αποφυγή της εκ νέου θυματοποίησης:

Για να αποτρέψουν την εκ νέου θυματοποίηση, τα ιδρύματα και οι πάροχοι υπηρεσιών πρέπει να υιοθετήσουν μια προσέγγιση που βασίζεται στις τραυματικές εμπειρίες, διασφαλίζοντας ότι οι επιζώντες δεν βιώνουν εκ νέου τραυματικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια αλληλεπιδράσεων με το σύστημα.

Αυτό περιλαμβάνει την κατάρτιση του προσωπικού σχετικά με το πως να χειρίζονται τις υποθέσεις με ευπάθεια, παρέχοντας σαφείς πληροφορίες, και με σεβασμό της αυτονομίας του επιζώντα σε κάθε στάδιο. Καθώς η επιδίωξη της δικαιοσύνης είναι σημαντική, δεν πρέπει να γίνεται με κόστος τη ψυχική και συναισθηματική υγεία του επιζώντα.

4.3. Μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη της έμφυλης βίας

Οι στάσεις κατηγορίας του θύματος αντανακλώνται επίσης σε οργανισμούς (όπως η αστυνομία, τα δικαστικά συστήματα, οι τομείς υγείας και εκπαίδευσης), οι οποίοι ενδέχεται να αρνηθούν την παροχή υπηρεσιών ή ενδέχεται να αποτύχουν να προστατέψουν τα άτομα που βιώνουν έμφυλη βία. Εάν οι οργανισμοί δεν είναι ευαίσθητοι στις ανάγκες άμεσης φροντίδας, προστασίας, αξιοπρέπειας και σεβασμού, περαιτέρω βλάβη και τραυματικές εμπειρίες ενδέχεται να προκληθούν λόγω της καθυστερημένης βοήθειας ή της απαθούς συμπεριφοράς. Οι στάσεις της κοινότητας για κατηγορία του ατόμου που βιώνει τη βία αντανακλώνται επίσης στα δικαστήρια. Πολλά σεξουαλικά εγκλήματα και εγκλήματα με βάση το φύλο απορρίπτονται ή τιμωρούνται με μικρές ποινές. Σε ορισμένες χώρες, η τιμωρία που επιβάλλεται σε άτομα που ασκούν βία αποτελεί ακόμα μια παραβίαση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του επιζώντα, όπως σε περιπτώσεις εξαναγκαστικών γάμων. Η συναισθηματική βλάβη στα άτομα που βιώνουν βία επιδεινώνεται με το υπονοούμενο ότι ο δράστης δεν φταίει (Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικών Πρακτικών, 2021).

Όταν σχεδιάζουν προληπτικές παρεμβάσεις, οι εκπαιδευτές ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν μια ποικιλία μη τυπικών και άτυπων εκπαιδευτικών μεθόδων, υιοθετώντας μια προσέγγιση βιωματικής μάθησης (Ινστιτούτο Βιωματικής Μάθησης, 2023, Flood & Rowe, 2021; Τμήμα Νεολαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, 2022) για να κατανοήσουν τις επιπτώσεις της έμφυλης βίας καθώς παράλληλα αναπτύσσουν ενσυναίσθηση και δεξιότητες κριτικής σκέψης.

- **Μελέτες περιπτώσεων και σενάρια της πραγματικής ζωής:** Η ανάλυση των μελετών των περιπτώσεων και των σεναρίων της πραγματικής ζωής βοηθά τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα της έμφυλης βίας και τους διάφορους παράγοντες που εμπλέκονται.
- **Μέθοδοι βασισμένες στη τέχνη:** Η τέχνη, το θέατρο και η αφήγηση μπορούν να είναι ισχυρά εργαλεία για τη διερεύνηση ζητημάτων που σχετίζονται με την έμφυλη βία. Οι μέθοδοι αυτές ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα και την αυτοέκφραση, καθιστώντας ευκολότερη τη συζήτηση ευαίσθητων θεμάτων.
- **Υπόδυση ρόλων:** Οι δραστηριότητες υπόδυσης ρόλων μπορούν να βοηθήσουν τους δικαιούχους να αναπτύξουν ενσυναίσθηση και να κατανοήσουν τις διαφορετικές προοπτικές. Η μέθοδος αυτή είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική για την εκμάθηση επίλυσης συγκρούσεων και δεξιοτήτων επικοινωνίας.
- **Ομαδικές συζητήσεις και διάλογος:** Η διευκόλυνση της ανοιχτής συζήτησης ή των διαρθρωμένων διαλόγων ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τις απόψεις τους, να αμφισβητήσουν υποθέσεις, και να αναλογιστούν πολλαπλές προοπτικές σχετικά με τα ζητήματα έμφυλης βίας.

- **Διαδραστική αφήγηση:** Η χρήση ιστοριών, είτε πραγματικών είτε πλασματικών, για να συμμετέχουν οι συμμετέχοντες στην εξερεύνηση των συναισθηματικών και ψυχολογικών επιπτώσεων της έμφυλης βίας. Αυτό μπορεί να συνδυαστεί με τη συζήτηση για να ξετυλιχθούν θέματα και διδάγματα.
- **Συνεδρίες νοητικής χαρτογράφησης και έμπνευσης:** Οι δραστηριότητες αυτές βοηθούν τους συμμετέχοντες να οργανώσουν ορατά ιδέες και να εξερευνήσουν τις συνδέσεις ανάμεσα σε διαφορετικές πτυχές της έμφυλης βίας.
- **Καταγραφή ημερολογίου και αναστοχαστική γραφή:** Η παρότρυνση των συμμετεχόντων να γράψουν σχετικά με τις σκέψεις, τα αισθήματα και τις εμπειρίες τους που σχετίζονται με την έμφυλη βία μπορεί να καλλιεργήσει τον προσωπικό στοχασμό και την ανάπτυξη, βοηθώντας τους να επεξεργαστούν πολύπλοκα συναισθήματα.
- **Προβολές ταινιών και ανάλυση περιεχομένου μέσων ενημέρωσης:** Χρήση ντοκιμαντέρ, ταινιών ή κλιπ πολυμέσων που σχετίζονται με την έμφυλη βία για να πυροδοτήσει συζητήσεις και κριτική σκέψη σχετικά με τη απεικόνιση και τις επιπτώσεις της έμφυλης βίας στην κοινωνία.
- **Συζητήσεις με εμπειρογνώμονες:** Πρόσκληση εμπειρογνομόνων από διάφορους τομείς (π.χ. ψυχολογίας, νομικός τομέας, κοινωνική εργασία) για συζήτηση σχετικά με θέματα έμφυλης βίας με τους συμμετέχοντες, παρέχοντας διαφορετικές γνώσεις και προωθώντας έναν ενημερωμένο διάλογο.
- **Επιτόπιες επισκέψεις και συμμετοχή στην κοινότητα:** Οργάνωση επισκέψεων σε καταφύγια, συμβουλευτικά κέντρα ή κοινοτικούς οργανισμούς που εργάζονται πάνω σε ζητήματα έμφυλης βίας, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να παρατηρήσουν και να συμμετέχουν στις πραγματικές προσπάθειες καταπολέμησης της έμφυλης βίας.
- **Θέατρο:** Οι συμμετέχοντες μοιράζονται τις ιστορίες των προσωπικών τους εμπειριών που σχετίζονται με την έμφυλη βία, οι οποίες αναπαριστώνται από άλλα μέλη της ομάδας. Η μέθοδος αυτή μπορεί να βοηθήσει στην επεξεργασία συναισθημάτων και να καλλιεργήσει την ενσυναίσθηση.

4.4. Πρέπει/ Δεν πρέπει

Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να ανταποκριθούν σε γνωστοποιήσεις έμφυλης βίας με τρόπο ασφαλή και κατάλληλο. Αυτό περιλαμβάνει την άμεση, κατάλληλη και ενσυναίσθητη αντίδραση όταν κάποιος αναφέρει ότι έχουν βιώσει έμφυλη βία.

Πως να αντιδράσετε εάν κάποιος σας πει ότι έχει βιώσει έμφυλη βία; (CARE, 2022; Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, άνευ ημερομηνίας

ΠΡΕΠΕΙ	ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ
• Να δείξετε τη δέουσα κατανόηση στη γνωστοποίησή τους • Να είστε ενήμεροι σχετικά με τυχόν υποχρεωτικές απαιτήσεις αναφοράς που υπάρχουν στην χώρα • Να ρωτήσετε αν θα ήθελαν ενημέρωση: Ένα πουν ναι, παρέχετε τους ενημέρωση σχετικά με τις κατάλληλες υπηρεσίες αναφοράς. Εάν πουν όχι, σεβαστείτε την απόφαση τους. • Να σεβαστείτε την ιδιωτικότητα και την εμπιστευτικότητα του ατόμου. Προσπαθήστε να βρείτε ένα ιδιωτικό μέρος για να μιλήσετε όπου δεν θα δει ή ακούσει κανείς το άτομο αυτό. Καθησυχάστε τους ότι θα σεβαστείτε την ιδιωτικότητα και την εμπιστευτικότητα τους. • Να έχετε ένα ιδιωτικό μέρος για να μιλήσετε • Να ρωτήσετε αν θα ήθελαν ενημέρωση. Επιβεβαιώστε ότι αυτό γίνεται διακριτικά και με σεβασμό. - Παρέχετε προφορική και/ή γραπτή ενημέρωση σχετικά με τα νομικά και ανθρωπίνια δικαιώματα. - Δώστε επεξηγήσεις σχετικά με το τι μπορούν και τι δεν μπορούν να κάνουν οι υπηρεσίες και τι επιλογές είναι διαθέσιμες για τα θύματα/επιζώντες. • Να είστε σαφείς ότι έχουν την επιλογή για βοήθεια στο μέλλον	• Να κρίνετε τους ανθρώπους με βάση τις ενέργειες τους ή τα συναισθήματα τους • Να προσφέρετε συμβουλές, να κάνετε συγκρίσεις με άλλους, ή να υποθέτετε ότι γνωρίζετε τι είναι καλύτερο. • Να προσπαθήσετε να μεσολαβήσετε, να πάρετε μεριά ή να βρείτε λύση με το άτομο που προκάλεσε τη βλάβη. • Να εκμεταλλευτείτε τη σχέση σας ως βοηθός. • Να ζητήσετε χρήματα ή χάρη για να τους βοηθήσετε. • Να δώσετε ψευδείς υποσχέσεις ή να δώσετε ψευδείς πληροφορίες. • Να επιβάλετε τη βοήθεια σε κάποιον. • Να πιέσετε κάποιον να σας πει την ιστορία του ή να κάνετε διερευνητικές ερωτήσεις. • Να μοιραστείτε την ιστορία ενός προσώπου με άλλους και να μοιραστείτε τυχόν πληροφορίες σχετικά με το περιστατικό ή σχετικά με το πρόσωπο αυτό με κανέναν, εκτός και αν έχετε τη συναίνεση του επιζώντα.

- Να σέβεστε τα δικαιώμα των ατόμων να πάρουν τις δικές τους αποφάσεις
- Να γνωρίζετε και να παραμερίσετε τις δικές σας προκαταλήψεις
- Να είστε ευαίσθητοι όσον αφορά την κουλτούρα, την ηλικία και το φύλο καθώς και να είστε ενήμεροι σχετικά με την αναπηρία και τις ψυχικές διαταραχές.

Τι πρέπει να λάβετε υπόψη όταν εργάζεστε πάνω σε προγράμματα πρόληψης μαζί με κοινότητες;

ΠΡΕΠΕΙ	ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ
• Να συμπεριλάβετε τους δράστες στις προσπάθειες πρόληψης της έμφυλης βίας για την αμφισβήτηση επιβλαβών προτύπων και συμπεριφορών. • Να ενθαρρύνετε τα μέλη της κοινότητας να συμμετέχουν στην ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της έμφυλης βίας. • Να προσφέρετε τακτική εκπαίδευση στους ηγέτες, τους εκπαιδευτές και τους παρόχους υπηρεσιών της κοινότητας σχετικά με ζητήματα έμφυλης βίας και την ανταπόκριση. • Να υιοθετήσετε ένα θεμέλιο εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα [29]: αναγνωρίζοντας την έμφυλη βία ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο εκπαιδευτής τονίζει τη σημασία της Εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα δικαιώματα ως ένα μέσο για την καλλιέργεια της προσωπικής και πολιτιστικής αλλαγής. • Να υιοθετήσετε μια περιεκτική και συμμετοχική προσέγγιση, διασφαλίζοντας ότι όλες οι φωνές ακούγονται και εκτιμώνται. Οι εκπαιδευτές ενθαρρύνονται να χτίσουν πάνω στις υφιστάμενες γνώσεις, απόψεις και εμπειρίες των συμμετεχόντων, συντελώντας σε μια συλλογική εξερεύνηση νέων ιδεών και συμπεριλαμβάνοντας τις εντός των παγκόσμιων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	• Να ενισχύσετε τα στερεότυπα των φύλων και τα επιβλαβή πρότυπα στα προγράμματα. • Να αποκλείσετε βασικές ομάδες. Διασφαλίστε ότι τα προγράμματα είναι περιεκτικά, αναλογιστείτε τις ανάγκες του περιθωριοποιημένου πληθυσμού και λάβετε υπόψη τη διατομεακότητα. • Να αγνοήσετε τα σχόλια της κοινότητας και να μην συμπεριλάβετε τα μέλη της κοινότητας στη βελτίωση των πρωτοβουλιών. • Να αναλάβετε μια προσέγγιση «ενιαίας αντιμετώπισης».

4.5 Εργαλεία για Εκπαιδευτές

Υπάρχουν διαθέσιμα πολυάριθμα εργαλεία και πόροι, που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα υλικών για εκπαιδευτές προς αυτά που έχουν σχεδιαστεί για παρεμβάσεις και στάδια υποστήριξης, και όλα στοχεύουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων του εκπαιδευτή. Ο παρακάτω πίνακας εξυπηρετεί ως ένας γρήγορος οδηγός αναφοράς, παρέχοντας την περιγραφή του κοινού στόχου, τη γλώσσα, την πηγή και το έτος έκδοσης κάθε πόρου, διευκολύνοντας τους εκπαιδευτές να επιλέξουν τα εργαλεία που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των συμμετεχόντων. Τα πλαίσια με ροζ είναι αυτά που περιέχουν πληροφορίες σχετικά με την παρέμβαση και την πρόληψη, ενώ τα πλαίσια με πράσινο είναι αυτά που αναφέρονται στην αποκατάσταση και την υποστήριξη των θυμάτων.

Τίτλος	Περιγραφή	Ομάδα στόχος:	Γλώσσα	Πηγή	Έτος
Θέματα Φύλου - Ένα εγχειρίδιο για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας που επηρεάζει τους νέους ανθρώπους	Το εγχειρίδιο προσφέρει δραστηριότητες που επικεντρώνονται στην κατανόηση των ρόλων των φύλων, τη δυναμική και τις επιπτώσεις της έμφυλης βίας. Περιλαμβάνει εργαστήρια, συζητήσεις και διαδραστικές εργασίες. <u>Βλέπε Κεφάλαιο 2 Δραστηριότητες για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στους νέους ανθρώπους.</u>	Νέοι εργαζόμενοι, εκπαιδευτές και δάσκαλοι.	Αγγλικά, Γαλλικά, Ουγγρικά	Συμβούλιο της Ευρώπης <u>Σύνδεσμος</u>	2019

Εκπαιδευτικοί οδηγοί LOVE ACT	Το έργο LoveAct κατάρτισε τους ακόλουθους οδηγούς με σκοπό τη μείωση του κινδύνου έμφυλης βίας και της βίας στις εφηβικές σχέσεις εξοπλίζοντας τους έφηβους, τους γονείς και το εκπαιδευτικό προσωπικό με γνώσεις και ικανότητες σχετικά με την Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Εκπαίδευση. Οι οδηγοί επικεντρώνονται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες: σχέσεις, φύλο, έμφυλη βία, σεξουαλική υγεία, κουλτούρα και αναπηρία. Βλέπε <u>το Φύλλο Δραστηριότητας</u>.	Νέοι εργαζόμενοι, εκπαιδευτές, δάσκαλοι και νέοι (12-18 ετών)	Αγγλικά, Ιταλικά, Γαλλικά, Λιθουανικά, Ελληνικά, Ισπανικά	Χρηματοδοτούμενο έργο από την LOVE ACT EU <u>Σύνδεσμος</u> The Gender Talk EU: <u>The Gender Talk EU</u>	2024
Ικανότητες βάσει φύλου για Παρόχους Υπηρεσιών για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών στην Καραϊβική	Ένας πρακτικός οδηγός 12 σελίδων σχετικά με τις ικανότητες βάσει φύλου που οι πάροχοι υπηρεσιών υγείας, η αστυνομία, οι εκπαιδευτές και οι κοινωνικοί λειτουργοί της πρώτης γραμμής πρέπει να ενισχύσουν για να αντιμετωπίσουν τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών. <u>Δεν παρέχονται δραστηριότητες</u>.	Εκπαιδευτές, εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας, αστυνομία και κοινωνικοί λειτουργοί	Αγγλικά	UNICEF <u>Σύνδεσμος</u>	2023

Η πρωτοβουλία Spotlight για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών	Μια πρωτοβουλία που επικεντρώνεται στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών παγκοσμίως, που προσφέρει πόρους και εργαλεία για να υποστηρίξει την εκπαίδευση και τις προσπάθειες υπεράσπισης. <u>Βλέπε το Κέντρο Μάθησης για διάφορους πόρους.</u>	Εκπαιδευτές, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικών και ακτιβιστές	Αγγλικά	<u>Σύνδεσμος</u>	Σε εξέλιξη
Έμφυλη Βία Οπτικός οδηγός τσέπης Εγχειρίδιο Διαμεσολαβητή. Ένας πόρος για Μεταπτυχιακούς εκπαιδευτές.	Ένα εγχειρίδιο που παρέχει στους διαμεσολαβητές ένα εκπαιδευτικό εργαλείο για την παροχή κατάρτισης σε φορείς που δεν είναι ειδικευμένοι στην έμφυλη βία για το πως να χρησιμοποιούν τον <u>Οπτικό οδηγό τσέπης για την έμφυλη βία</u> και πως να ανταποκρίνονται κατάλληλα σε γνωστοποιήσεις έμφυλης βίας σε περιοχές όπου η υποστήριξη για την έμφυλη βία δεν είναι διαθέσιμη.	Μεταπτυχιακοί εκπαιδευτές, εκπαιδευτές, φορείς μη ειδικευμένοι στην έμφυλη βία	Αγγλικά	<u>Σύνδεσμος</u>	2023

Πυξίδα - Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα με νέους ανθρώπους	Το εγχειρίδιο αυτό περιλαμβάνει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ευαισθητοποίηση και δράση σε διάφορα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων και της έμφυλης βίας. Οι δραστηριότητες κυμαίνονται από την υπόδυση ρόλων σε διαλόγους και ομαδικές συζητήσεις.	Νέοι εργαζόμενοι, εκπαιδευτές και εκπαιδευτές ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Αγγλικά, Γαλλικά, Ισπανικά, Ρουμάνικα	Συμβούλιο της Ευρώπης	2012
Εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών: Δέσμη εργαλείων της Μονάδας των ΗΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών	Η δέσμη εργαλείων περιλαμβάνει σχέδια μαθημάτων, μελέτες υποθέσεων και οδηγούς συζήτησης. Οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στην κατανόηση της προέλευσης της έμφυλης βίας, στην προώθηση της ισότητας των φύλων, και στην ενδυνάμωση των μαθητών ώστε να αναλάβουν δράση.	Εκπαιδευτές, δάσκαλοι, και νέοι ηγέτες	Αγγλικά, Ισπανικά, Γαλλικά	Γυναίκες των Ηνωμένων Εθνών	2021
Stand up: Ένας οδηγός για εκπαιδευτές ώστε να αντιμετωπίσουν την Έμφυλη Βία	Ο οδηγός αυτός προσφέρει πρακτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των εργαστηρίων, των ομαδικών συζητήσεων, και των έργων που προωθούν την ισότητα των φύλων και παρέχουν υποστήριξη στους επιζώντες της έμφυλης βίας.	Εκπαιδευτές, δάσκαλοι και σχολικοί διευθυντές	Αγγλικά, Ισπανικά	Plan International	2020

BOÎTE À OUTILS POUR LA RÉVÉLATION DE LA VIOLENCE BASÉE SUR LE GENRE: Répondre à la révélation de la violence basée sur le genre dans les situations de crise humanitaire	Ο οδηγός αυτός προσφέρει διαφορετικές ενότητες για εκπαιδευτές ώστε να προετοιμάσουν τις γυναίκες για την αποκάλυψη της έμφυλης βίας και να προσφέρουν την υποστήριξη που χρειάζεται στους επιζώντες της έμφυλης βίας κατά και μετά την έμφυλη βία. Ο οδηγός επίσης επικεντρώνεται στην μεταγενέστερη φροντίδα των επιζώντων έμφυλης βίας και στον τρόπο ευαισθητοποίησης.	Εκπαιδευτές, εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας	Γαλλικά, Αγγλικά	Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Φύλων και Μετανάστευσης, Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας στο Πανεπιστήμιο της Ουάσινγκτον <u>Σύνδεσμος</u>	2023
Un guide d'action pour la prévention de la violence basée sur le genre chez les jeunes	Ο οδηγός αυτός αποτελείται από διάφορες δραστηριότητες που αυξάνουν την ευαισθητοποίηση και προτρέπουν την έμφυλη βία μέσω επεξήγησης των ρόλων των φύλων στο οικογενειακό περιβάλλον, τον χώρο εργασίας και το σχολείο, και την επιρροή της πατριαρχίας στα άτομα και στις συμπεριφορές.	Νέα άτομα, εκπαιδευτές, δασκάλους	Γαλλικά, Αγγλικά, Ισπανικά	Έργο «Σταματήστε το Φαύλο Κύκλο» <u>Σύνδεσμος</u>	2018

Σεξουαλική και έμφυλη βία στο πλαίσιο της μετανάστευσης: ΔΕΣΜΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ	Η δέσμη εργαλείων αυτή στοχεύει να διδάξει τους επαγγελματίες πως να αντιδρούν όταν έρχονται αντιμέτωποι με γυναίκες και κορίτσια μετανάστριες οι οποίες έχουν βιώσει ή βρίσκονται σε κίνδυνο έμφυλης βίας. Το εγχειρίδιο αυτό ερευνά τους διάφορους τύπους σεξουαλικής έμφυλης βίας και τους επεξηγεί στο πλαίσιο της μετανάστευσης, αναφέροντας την ευαλωτότητα που σχετίζεται με το φύλο και την μετανάστευση	Εργαζόμενοι της πρώτης γραμμής: εκπαιδευτές, εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας κ.λπ.	Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Πορτογαλικά, Ελληνικά	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, Έργο Ισότητα <u>Σύνδεσμος</u>	2021
Στη θέση της	Το έργο αυτό αποτελείται από 10 αληθινές ιστορίες γυναικών σε ευάλωτες καταστάσεις οι οποίες έχουν βιώσει έμφυλη βία. Έχει σχεδιαστεί να κάνει τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν τις συνέπειες και τα εμπόδια με τα οποία έρχονται αντιμέτωπες οι γυναίκες όταν και αφού βιώσουν έμφυλη βία. Προορίζεται να καλλιεργήσει την ενσυναίσθηση προς τους επιζώντες έμφυλης βίας.	Εκπαιδευτές, δάσκαλοι, νέοι	Αγγλικά	Δίκτυο πρόληψης έμφυλης βίας <u>Σύνδεσμος</u>	2011

PROSTITUTION DES MINEURES Un guide pour aider les personnels travaillant auprès des jeunes à comprendre et prévenir le phénomène et à protéger ses victimes.	Ο οδηγός αυτός εξερευνά τον τρόπο πρόληψης και αντίδρασης σε περίπτωση παιδικής πορνείας. Επεξηγεί την αλληλεπίδραση μεταξύ της πορνείας, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της έμφυλης βίας. Δίνει επίσης συγκεκριμένες συμβουλές σε επαγγελματίες ως προς το πως μπορούν να βοηθήσουν τα θύματα αυτού του συστήματος πορνείας.	Εργαζόμενοι της πρώτης γραμμής: εκπαιδευτές, εργαζόμενοι στον τομέα υγείας, ψυχολόγοι	Γαλλικά	Mouvement du nid Σύνδεσμος	2022
Boîte à outils TRACKS France	Ο οδηγός αυτός απευθύνεται σε επαγγελματίες που εργάζονται με άτομα που αναζητούν άσυλο τα οποία είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων ώστε να εντοπίσουν και να ταυτοποιήσουν τις συγκεκριμένες ανάγκες τους και να τους παρέχουν την κατάλληλη υποστήριξη και βοήθεια που χρειάζονται.	Εργαζόμενοι της πρώτης γραμμής: εκπαιδευτές, εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας, ψυχολόγοι κ.λπ.	Γαλλικά	Projet TRACKS France, Forum réfugiés-Cosi Σύνδεσμος	2017
Συμβουλευτικά Κέντρα για την Ισότητα των φύλων	Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων διαθέτει ορισμένα Συμβουλευτικά Κέντρα σε όλη την Ελλάδα για να υποστηρίξει τα θύματα και να εξυπηρετήσει ως πόρους κατάρτισης και συνεργασίας της αστυνομίας.	Εκπαιδευτές, εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας, αστυνομία και κοινωνικοί λειτουργοί	Ελληνικά	Σύνδεσμος	2019

Ειδικευμένες Αστυνομικές μονάδες	74 ειδικευμένες αστυνομικές μονάδες στην Ελλάδα είναι αφιερωμένες στη βελτίωση της ανταπόκρισης των αρχών επιβολής του νόμου σε περιστατικά βίας κατά των γυναικών. Οι μονάδες αυτές είναι ειδικά εκπαιδευμένες να χειρίζονται περιπτώσεις έμφυλης βίας.	Αστυνομικοί	Ελληνικά	<u>Σύνδεσμος</u>	2023
Οδηγός «Μιλώντας για την Έμφυλη Βία»	Σύντομες και βασικές πληροφορίες σχετικά με την έμφυλη βία, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών των σχετικών όρων και επεξηγήσεων για ενέργειες που μπορούν να κάνουν τα θύματα και οι μάρτυρες. Παρουσιάζει επίσης λεπτομέρειες σχετικά με διαθέσιμες κυβερνητικές και μη κυβερνητικές υπηρεσίες υποστήριξης.	Κοινωνικοί λειτουργοί, αρχές επιβολής του νόμου	Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Αραβικά, Ουγγρικά, Τούρκικα	<u>Σύνδεσμος</u>	2023
Γραμμή Βοήθειας 15900	Αφιερωμένη 24ωρη τηλεφωνική γραμμή για γυναίκες οι οποίες είναι θύματα βίας	Κοινωνικοί λειτουργοί, Ψυχολόγοι	Ελληνικά, Αγγλικά	<u>Σύνδεσμος</u>	2010
19 καταφύγια για γυναίκες	Καταφύγια όπου οι γυναίκες μπορούν να μείνουν (μαζί με τα παιδιά τους) και λαμβάνουν νομική, ψυχολογική και οικονομική βοήθεια	Κοινωνικοί λειτουργοί, Δικηγόροι, Ψυχολόγοι	Ελληνικά, Αγγλικά	<u>Σύνδεσμος</u>	2011

	και καθοδήγηση, καθώς και προστασία				
Σενάρια Υπόδυσης ρόλων	Η Πρωτοβουλία Παρέμβασης της Σκωτίας ανέπτυξε ένα σενάριο προς εξάσκηση συμπεριφορών και ικανοτήτων παρέμβασης.	Κοινωνικοί λειτουργοί, Μαθητές	Αγγλικά	<u>Σύνδεσμος</u>	2020
Μια άσκηση υπόδυσης ρόλων στην ψυχολογική χειραγώγηση, μια τακτική ψυχολογικής κακοποίησης	Μια άσκηση υπόδυσης ρόλων στην ψυχολογική χειραγώγηση, μια τακτική ψυχολογικής κακοποίησης - Της Elle Renee Arters	Νέα άτομα, εκπαιδευτές, δασκάλους	Αγγλικά	<u>Σύνδεσμος</u>	2021
Οδηγός EXIT της CAP International	Ένα εγχειρίδιο που συγκεντρώνει τις καλύτερες πρακτικές των οργανισμών βάσης με επικεφαλής επιζώντες που παρέχει άμεση βοήθεια σε άτομα που επιδίδονται στην πορνεία σε όλο τον κόσμο.	Επαγγελματίες που επιθυμούν να αναπτύξουν τη δραστηριότητα τους με άτομα που επιδίδονται στην πορνεία και για αυτά	Αγγλικά, Γαλλικά	CAP INTERNATIONAL <u>Σύνδεσμος</u>	2024

International Medical Corps: Μία δέσμη εργαλείων για προγράμματα έμφυλης βίας για τη συμμετοχή των ηγετών της κοινότητας σε ανθρωπιστικές συνθήκες	Η δέσμη εργαλείων Παραδόσεις και Ευκαιρίες είναι σχεδιασμένη για προγράμματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων που εφαρμόζονται από τοπικούς, διεθνείς και παγκόσμιους οργανισμούς, ώστε να εξυπηρετήσει ως πηγή στην δουλειά τους να αντιμετωπίσουν την έμφυλη βία με ανθρωπιστικές συνθήκες.	Οργανισμούς που επιθυμούν να συμπεριλάβουν τους ηγέτες της κοινότητας στην αντιμετώπιση των ζητημάτων έμφυλης βίας	Αγγλικά, Γαλλικά, Αραβικά	Σύνδεσμος	2024
MARIPOSA	Διαδραστικά διαδικτυακά εργαλεία που βασίζονται στο Symbolwork, μια μεθοδολογία που χρησιμοποιεί σύμβολα για να υποστηρίξει και να επιτρέψει στις γυναίκες που βιώνουν έμφυλη βία να θέσουν στόχους και να αναπτύξουν ένα μελλοντικό σχέδιο ζωής. Empower ME MARIPOSA	Θύματα ή πιθανά θύματα έμφυλης βίας	Αγγλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Γαλλικά, Ελληνικά, Ρουμάνικα, Ισπανικά	Έργο Mariposa	2024
The Gender Talk EU	Το The Gender Talk είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα που αποσκοπεί στην έναρξη μια συζήτησης με και για νέους σχετικά με ζητήματα όπως η ψυχική ευεξία, η συναισθηματικότητα και η σεξουαλικότητα, οι ρόλοι των φύλων και τα στερεότυπα. Εκπαιδευτικοί Πόροι the Gender Talk	Φορείς, νέους, θύματα, πιθανά θύματα	Αγγλικά, Ιταλικά, Σλοβάκικα, Ελληνικά, Γαλλικά, Λιθουανικά, Ισπανικά, Ολλανδικά, Βουλγάρικα	Σχετικά με εμάς the Gender Talk	

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- AAUP. (2018, November 13). *Intersectional and Anticarceral Approaches to Sexual Violence in the Academy*. American Association of University Professors. <https://www.aaup.org/article/intersectional-and-anticarceral-approaches-sexual-violence-academy>
- Battisti, A. & ISTAT. (2022). *PROTEGGERE LE DONNE DATI e ANALISI PER CONTRASTARE LA VIOLENZA DI GENERE* [Slide show]. https://www.istat.it/it/files//2022/11/Battisti_Alessandra_I-percorsi-di-uscita-dalla-violenza.pdf
- Cambridge Dictionary. (n.d.). *Cisnormativity*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cisnormativity>
- CARE. (2022). *DOs & DON'Ts: How to respond if someone tells you they have experienced gender-based violence*. https://www.care.org/wp-content/uploads/2022/08/GBV-Resource_DOs-%5EL0-DONTs-when-responding-to-a-GBV-disclosure_web.pdf
- Council of Europe. (2011). *Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*. <https://rm.coe.int/168008482e>
- Design an EVAWG campaign | Spotlight Initiative*. (n.d.). Spotlight Initiative. <https://www.spotlightinitiative.org/design-evawg-campaign#1499>
- EU FRA. (2024, November 19). *Violence against women: an EU-wide survey. Main results report*. European Union Agency for Fundamental Rights. <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>
- European Commission. (2024). *Ending gender-based violence*. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-based-violence/ending-gender-based-violence_en
- European Union. (2010). Directive 2010/41/EU on the application of the Principle of Equal Treatment between men and women engaged in an activity in a self-employed capacity. In *Official Journal of the European Union*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010L0041>
- European Union. (2011). Directive 2011/99/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on the European protection order. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011L0099>
- European Union. (2012). Directive 2012/29/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>
- Flood, J., & Rowe, C. J. (2021). Education and Training Toolkit: Addressing and Preventing Gender-based Violence at Post-secondary Institutions.: Courage To Act: Addressing and Preventing Gender-Based Violence at Post-Secondary Institutions in Canada. In *Possibility Seeds*.
<https://static1.squarespace.com/static/5d482d9fd8b74f0001c02192/t/624e6a89e6099935a8f5c99c/1649306250622/Education+Toolkit+Chapter+1+-+2022+%281%29.pdf>
- General Secretariat for Family Policy and Gender Equality. (2020). *Quarterly Newsletter Report #3: Policies and Actions of the GSDFPGE for the Prevention and Response to Violence Against Women and Domestic Violence During the*

Reintroduction of Covid19 Measures Analysis of Gender-Based Violence Data from the Network of Structures and the SOS Helpline 15900 (November 2020 & January 2021). <https://isotita.gr/wp-content/uploads/2021/04/Newsletter-Report-GSFPGE-11.2020-01.2021.pdf>

Gouvernement du Québec. (2023, November). *Definition of sexual exploitation*. Gouvernement Du Québec. <https://www.quebec.ca/en/family-and-support-for-individuals/violence/sexual-exploitation/definition#c148520>
Haven Horizons. (2020, June 26). *Primary, secondary, tertiary - Haven Horizons*. <https://havenhorizons.com/primary-secondary-tertiary/>

Improdova. (2024, January 8). *Data and statistics in France - Online training materials on violence*. Online Training Materials on Violence. <https://training.improdova.eu/en/data-and-statistics/data-and-statistics-in-france/>
Institute for Experiential Learning. (2023, December 27). *What is experiential learning? - Institute for Experiential Learning*. <https://experientiallearninginstitute.org/what-is-experiential-learning/>

IOM UN Migration. (n.d.). *Gender-Based Violence in Crises | Emergency Manual*. <https://emergencymanual.iom.int/gender-based-violence-crises>

IPPF. (2021, March). *Safe From Sexual and Gender-Based Violence - Toolkit | IPPF Europe & Central Asia*. IPPF Europe & Central Asia. <https://europe.ippf.org/resource/safe-sexual-and-gender-based-violence-toolkit>

ISTAT. (2016). *Violence against women*. <https://www.istat.it/en/press-release/violence-against-women/>

IWDA. (2023, April 17). *What is Feminism? | IWDA*. <https://iwda.org.au/learn/what-is-feminism/>

MORAY Rape Crisis. (n.d.). *About sexual violence*. Moray Rape Crisis. <https://www.morayrapecrisis.scot/about-sexual-violence/>

OHCHR. (2022, March 8). *International Women's Day 2022: Gender equality for a sustainable tomorrow*. <https://www.ohchr.org/en/statements-and-speeches/2022/03/international-womens-day-2022>

PLAN International. (2024, November 8). *What is gender inequality? - Plan International*. Plan International. <https://plan-international.org/learn/what-is-gender-inequality/>

SHIFT. (2021). *GENDER AND POWER RELATIONS: #MeToo in the Arts: From call-outs to structural change*. SHIFT Culture. <https://www.ietm.org/system/files/publications/SHIFT%20Gender%20and%20Power%20Relations%20Report%202022.pdf>

Sinko, L., & Arnault, D. S. (2019). Finding the Strength to Heal: Understanding Recovery After Gender-Based Violence. *Violence Against Women*, 26(12–13), 1616–1635. <https://doi.org/10.1177/1077801219885185>

Sinko, L., Schaitkin, C., & Arnault, D. S. (2021). The Healing after Gender-Based Violence Scale (GBV-Heal): An Instrument to Measure Recovery Progress in Women-Identifying Survivors. *Global Qualitative Nursing Research*, 8. <https://doi.org/10.1177/2333393621996679>

The Gender Talk. (n.d.). *Module 3 – Preventing Gender-Based Violence | The Gender Talk*. <https://thegendertalk.eu/love-act-digital-guide/module-3-preventing-gender-based-violence/>

UN OSAGI. (1998). *Landmark resolution on Women, Peace and Security (Security Council resolution 1325)*. UN Office of the Special Adviser for Gender Issues. <https://www.un.org/womenwatch/osagi/wps/>

UN Women. (n.d.). *SDG 5: Achieve gender equality and empower all women and girls*. UN Women – Headquarters. <https://www.unwomen.org/en/node/36060>

UN Women. (2010). *Operating within the ecological model*. <https://www.endvawnow.org/en/articles/310-operating-within-the-ecological-model-.html>

UN Women. (2019). *GUYANA WOMEN'S HEALTH AND LIFE EXPERIENCES SURVEY REPORT*. <https://caribbean.unwomen.org/sites/default/files/Field%20Office%20Caribbean/Attachments/Publications/2019/Guyana-Womens-Health-and-Life-Experiences-Survey-Report-2019.pdf>

UN Women. (2024a). *Country Fact Sheet, Greece* [Dataset]. <https://data.unwomen.org/country/greece>

UN Women. (2024b, June 27). *Facts and Figures: Ending Violence against women*. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures#83915>

UN Women. (2024c, June 27). *Facts and figures: Ending violence against women*. UN Women – Headquarters. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>

UN Women Caribbean. (n.d.). *GBV Developments In The Law*. <https://caribbean.unwomen.org/en/caribbean-gender-portal/caribbean-gbv-law-portal/gbv-developments-in-the-law>

UN Women & WHO. (2020). *RESPECT Implementation Guide: Global and Regional Frameworks to end VAW*. <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2020/RESPECT-implementation-guide-Global-and-regional-frameworks-en.pdf>

UNFPA. (2011). *Addressing Gender-based Violence*. https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/2009_add_gen_vio.pdf

UNHCR. (n.d.). *Do's, don'ts & What to say to GBV survivors*. In UNHCR. <https://help.unhcr.org/greece/wp-content/uploads/sites/6/2024/02/English-Brochure.pdf>

UNICEF. (2017, November). *A familiar face: Violence in the lives of children and adolescents*. <https://data.unicef.org/resources/a-familiar-face/>

United Nations. (1979). *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*. <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>

United Nations. (1993). *Declaration on the Elimination of violence against women*. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/eliminationvaw.pdf>

United Nations. (1995). *Beijing Declaration and Platform for Action*. <https://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA%20E.pdf>

United Nations Statistics Division. (2015). *The World's Women 2015: Trends and Statistics*. <https://unstats.un.org/unsd/gender/worldswomen2015.html>

UNODC. (2019a). GLOBAL STUDY ON HOMICIDE Homicide, Development and the Sustainable Development Goals. In UNODC. United Nation Office on Drugs and Crime. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet_4.pdf

UNODC. (2019b). Global Report on Trafficking In Persons 2018. In *Global report on trafficking in persons*. <https://doi.org/10.18356/d40a955d-en>

U.S. Department of State. (2023, December 7). *Estonia - United States Department of State*. <https://www.state.gov/reports/2023-trafficking-in-persons-report/estonia>

Vie Publique. (2024, March 4). *La lutte contre les violences faites aux femmes : état des lieux*. <https://www.vie-publique.fr/eclairage/19593-la-lutte-contre-les-violences-faites-aux-femmes-etat-des-lieux>

WHO. (2013, October 20). *Global and regional estimates of violence against women*. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241564625>

World Health Organization: WHO. (2018, November 23). *Violence against women*. <https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/violence-against-women>

World Population Review. (2024). *Age of consent by country 2024*. <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/age-of-consent-by-country>

Youth Department of the Council of Europe. (2022). CHAPTER 2 Activities to address gender and genderbased violence with young people. In *Gender Matters: Manual on addressing gender-based violence affecting young people*. <https://rm.coe.int/chapter-2-activities-to-address-gender-and-gender-based-violence-with-%20%20%20/16809e1597>

femLENS

Co-funded by
the European Union

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACE can be held responsible for them.

beecom.org/associazione